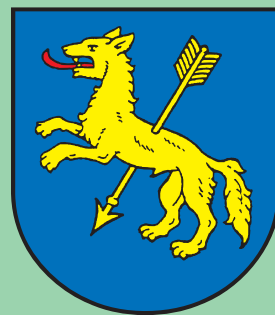

— R ý m a ř o v s k ý —

horizont

Čtrnáctideník regionu Rýmařovska

číslo 9/2009

vyšlo 11. 5. 2009

cena 15 Kč

**Europoslankyně Věra Flasarová
navštívila Rýmařov**

**Za dinosaury na novou výstavu
do městského muzea**

JARO JE VE STRÁNSKÉM V PLNÉM ROZPUKU

NA SNÍMKU REDAKCE JE BYLINA ZBEHOVEC LEŠNÍ (AJUGA GENEVENSIS)

ročník XI.

**Se starostou o úspěšných i neúspěšných
dotacích města**

**Do boje s nepořádkem vyrazili v rámci
Dne Země žáci II. stupně ZŠ Břidličná**

**Účastníci Rýmařovského desetiboje mají
za sebou další dvě disciplíny**

Orientální sobota

Fota: archiv SVČ Rýmařov

Středisko volného času uspořádalo v sobotu dne 25. 4. již třetí představení kroužků orientálních tanců. Přestože se konalo v mimořádně slunné sobotní odpoledne, navštívilo je přes 200 diváků.

V představení vystoupilo celé osazenstvo kroužků v širokém věkovém rozpětí: od dívenek nejtěplejšího věku po zralé ženy v plném rozkvětu sil. Toto rozvrstvení pak rovněž kopíroval program celé akce. Jednotící linkou představení byl příběh o putování malé volavky za rajskou zahradou; jednotlivá taneční čísla pak představují zastávky na této cestě. Na úvod jsme mohli sledovat společné vystoupení malých i velkých v pomalém rytmu, zalité zlatavým světlem. Dojem ze slibného začátku byl podpořen neméně kvalitním pokračováním, ať už to bylo představení nejmladších členek samotných, společný tanec těch odrostlejších a dospělých v lehkém, čerstvém tempu, které diváky přímo strhlo, či vystoupení tanečnic gymnaziálního věku podbarvené měkkou melodií indického muzikálu. Skvělý závěr celé akce pak představovalo vystoupení nejstarších účastnic kurzu v řízném rytmu salsy.

Toto představení tedy působí jako počín velmi příjemný. Rozhodně je třeba poděkovat organizátorům za bezchybné zajištění akce, stejně jako účinkujícím za jejich um i odvalu. Vystoupení bylo jistě skvělým zážitkem jak pro obecenstvo, z nějž mnozí měli možnost sledovat na jevišti zhodnocení tvrdé práce svých blízkých, tak pro tanečnice samé, pro něž jsou kroužky i vystoupení vítaným zpestřením každodenního života. „Tanec jim dodává sebevědomí, jsou kouzelné, jsou jiné, než když je potkáte na ulici s taškami,“ poznamenává k tomu vedoucí kroužků paní Helena Tesařová. „Téměř z každé ženy může být orientální tanečnice,“ dodává. Přejeme tedy našim tanečnicím další úspěchy v kroužcích, na představeních i v soutěžích.

JaPo

Městské muzeum a Galerie Octopus

pozvánka na výstavu

Po stopách dinosaurů

Současná výstava „Po stopách dinosaurů“ je jen část celého projektu kulturní spolupráce „Návrat starých časů“. V červnu se Rýmařov bude prezentovat v Ozimku a v prosinci letošního roku se můžeme v rýmařovském muzeu těšit na vánoční výstavu „Od adventu po Tři krále“, také za účasti polského partnera a prezentace polských vánočních tradic a zvyků.

Myšlenka společných kulturních akcí vznikla z několikaleté spolupráce Rýmařova s polským partnerským městem Ozimek. Zde bylo před pár lety objeveno obrovské paleontologické naleziště, zachovala kostra zcela nového druhu dinosaura, a v místě vznikl dnešní dinopark. Výstava „Po stopách dinosaurů“ představí mimo jiné i v Ozimku objevené druhy těchto pravěkých zvířat.

Výstava je určena především dětem, které se zážitkovou formou seznámí s prací paleontologů a objeví taje světa dinosaurů.

V doprovodném programu si děti mohou odlít sádrového trilobita, vyhrabat z písku dinosauří kostru nebo složit z dílků dinosauří skelet.

Projekt je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj v rámci Operačního programu přeshraniční spolupráce ČR - Polsko, a to částkou 19 183 euro, která činí 85 % celkových způsobilých výdajů. Po stopách dinosaurů se můžete vydat již v sobotu 2. května v 15 hodin v Městském muzeu Rýmařov, kde proběhne vernisáž výstavy. Ta pak potrvá do 31. 05. 2009.

Lenka Baborovská,
Městské muzeum Rýmařov

Ve Stránském sbírali byliny

Průvodci manželé Dvořáčkovi

Kdo se právě na prvního máje nelíbal pod rozkvetlou třešňí či jabloní, neslavil svátek práce nebo neupaloval na hektických akcích čarodějnice, měl možnost navštívit místní část Rýmařova Stránské, kde pořádalo občanské sdružení Petra Schäfera naopak velmi poetickou a téměř relaxační tematickou vycházku za poznáváním a tu i tam i sběrem léčivých bylinek. Průvodci byli již tradičně znalci této tajemné a našimi prapředky v mnoha případech odzkoušené květeny, manželé Dvořáčkovi z Malé Morávky.

A tak z nepřeberného množství právě rašících či zrovínka odkvetlých bylin mohli návštěvníci nejen ochutnat například česnek medvědí, ale také se dověděli mnoho zajímavých informací o šalvěji přeslenité, proč se žlutá tekutina z pryskyřníku může použít k odstranění bradavic nebo proč právě vrchní stonky mladičké kopřivy jsou našemu zdraví nejprospěšnější.

Padalo i mnoho zdraví prospěšných bylinkářských receptů a opravdu se nenašel nikdo, kdo by ze Stránského odcházel nespokojen. *JiKo*

Aktuálně z města

Rada schválila příspěvky ve výši téměř 125 tisíc korun

Rada města schválila na svém řádném jednání v pondělí 20. dubna poskytnutí dotací v rámci Programů pro podporu kulturních, společenských a zájmových aktivit v Rýmařově v celkové výši 124 400 Kč. Žádost o dotaci měly možnost podat subjekty, které mají ve svých stanovách jako jednu z hlavních činností provozování kulturních, společenských a zájmových činností. Termín pro podání přihlášek byl 31. března 2009. Celkem bylo podáno 27 žá-

dotostí, z toho sedm bylo v získání dotace neúspěšných. Komise doporučila radě města schválit příspěvky na projekty, které přinesou užitek všem občanům města nebo budou město propagovat, a naopak nevyhovět žádostem o příspěvek na projekty, které mají komerční charakter, jsou zaměřeny pouze na jednu skupinu obyvatel (studenti jedné školy, členové jedné organizace) nebo jejichž cílem je pořízení majetku.

Radní dále schválili kromě výše uvedených příspěvků také částku 5000 Kč Základní organizaci Českého svazu včelařů v Rýmařově na činnost organizace v roce 2008. Rada města schválila zprávy o hospodaření společnosti Teplo Rýmařov, s. r. o., Městské služby Rýmařov, s. r. o., a Spojené lesy, s. r. o., za rok 2008. Všechny tři zprávy se zabývají podrobným hospodařením a ekonomickými výsledky zmiňovaných společností. JiKo

Dotace z rozpočtu Moravskoslezského kraje

Krajské zastupitelstvo na svém 4. zasedání, dne 22. dubna 2009, schválilo poskytnutí finančních prostředků z dotačních programů, mezi nimiž byly i významné částky pro město Rýmařov.

Z dotačního programu DSH 8 - „Zvyšování pasivní bezpečnosti na pozemních komunikacích“ Rýmařov získal na druhou etapu projektu zvyšování bezpečnosti chodců 840 000 Kč, což je 75 % celkových nákladů. V rámci programu zvýšení absorpční kapacity obcí a měst do 10 tisíc obyvatel byly schváleny dotace na projekty Zateplení škol v Rýmařově - ul. Národní

(částka 57 300 Kč), Zateplení škol v Rýmařově - ul. 1. máje (částka 131 900 Kč), Revitalizační nádrž v Rýmařově (částka 105 100 Kč), Odpadové centrum Rýmařov (částka 351 400 Kč), Zateplení škol v Rýmařově - ul. Jelínkova (částka 356 700 Kč) a zateplení škol v Rýmařově - ul. Revoluční 30 (částka 54 400 Kč) - celkem tedy naše město z tohoto dotačního titulu získalo 1 056 800 Kč. Následně po jednání KZ MSK Regionální rada MSK schválila v rámci 2. kola výzvy pro oblast podpory 3.2 Subregionální centra Regionálního operačního programu soudržnosti Morav-

skoslezsko dva z pěti projektů, které byly podány městem Rýmařov. Mezi dvaceti úspěšnými projekty se na 11. místě umístila „Revitalizace ulice Horní - Rýmařov“ s dotací ve výši 6 043 260 Kč a na 18. místě „Sportovně - Kulturní areál Zahrada Hedvy“ s dotací ve výši 36 604 158 Kč, což je 92,5 % celkových nákladů. Rýmařov tak získal z rozdělované částky 14 %, v rámci okresu Bruntál uspěl ve dvou projektech, zatímco Krnov a Vrbno pod Pradědem byli úspěšní s jedním projektem. Alokováno na 2. kolo výzvy bylo celkově 400 milionů Kč, z to-

ho bylo rozděleno celkem 296 600 293 Kč. Krajský zastupitelé rozhodli, že dalších 100 milionů Kč bude alokováno do podzimní výzvy. Tato částka by se měla ještě navýšit, ale vše je zatím ve stadiu jednání. Město by proto mělo rozhodnout o strategii, kterou zvolí do podzimní výzvy.

Krajské zastupitelstvo také schválilo dotace z rozpočtu kraje z Programu obnovy kulturních památek a památkově chráněných nemovitostí v Moravskoslezském kraji na rok 2009.

Ing. Jaroslav Kala,
krajský zastupitel,
místostarosta

Moravskoslezský kraj informuje

Kraj v letošním roce opět podpoří včelaře

Včelaři v Moravskoslezském kraji budou moci v letošním roce žádat o příspěvek v rámci „Programu poskytování příspěvků na podporu včelařství v Moravskoslezském kraji pro rok 2009“. Program schválili krajský zastupitelé na svém posledním jednání. Příspěvky mají pomoci stabilizovat a následně zvýšit stav včelstev v regionu a budou poskytovány jednotlivým včelařům na pořízení včelstev a úlů. Začínajícím včelařům bude dále poskytnut příspěvek na pořízení voskových mezísten a ochranných pomůcek.

„Program byl v roce 2008 vyhlášen poprvé a byl velmi uvítán začínajícími včelaři, předčil dokonce původní odhady v počtu zájemců o chov včel a oslovil zejména mladou generaci začínajících chovatelů. Moravskoslezský kraj tak v loňském roce podpořil včelařství téměř 800 000 korunami. Možnost podpory začínajících včelařů se tak jeví jako podpůrný

system za stavu, kdy včelařů a tým i včelstev ubývá a včelařské organizace tvoří členská základna s vysokým věkovým průměrem. Podpora tohoto významného odvětví je bezesporu přínosem stejně jako podpora ostatních zemědělských oblastí,“ zdůraznil 1. náměstek hejtmána pro oblast životního prostředí Miroslav Novák a dále uvedl: „Cílem dotací v letošním roce je opět především mo-

tivace mladých začínajících chovatelů a dále obnova včelstev jako následek plošných úhynů z důvodu onemocnění, spojená s obměnou zastaralých typů úlů a včelařských zařízení. Dotace by tedy měly pomoci získat nové zájemce za účelem stabilizace včelařské základny a počtu včelstev v našem regionu. Pořízení moderního včelařského zařízení a včelstev není levnou záležitostí a dotace v tom-

to směru jistě splní svůj účel.“ Moravskoslezský kraj poskytuje v letošním roce dotaci začínajícím včelařům ve výši 75 % a stávajícím včelařům ve výši 50 % prokazatelně vynaložených nákladů zaplacených v období od 1. ledna 2009 do 15. července 2009 včetně. Za začínajícího včelaře je pro účely tohoto programu považována fyzická nebo právnická osoba, která včelstvo nevladní do 31. prosince 2008, ale ke dni podání žádosti o poskytnutí příspěvku včelstvo vlastní. Žadatelé mohou získat jednorázový příspěvek ve výši nejméně 3 000 korun, vrchní hranice je 25 000 korun. Žádost o poskytnutí příspěvku na podporu včelařství mohou včelaři podat u Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, odboru životního prostředí a zemědělství do 15. července 2009 včetně.

Šárka Vlčková,
tisková mluvčí

Pár slov... o svátku matek

S blížící se druhou květnovou nedělí se budou média rozplývat nad důležitostí mateřské péče a lásky, fráze o *nenahraditelné mateřské náručí a unavených rukou a očích matky, která do noci zašívá děravé svršky* budou houstnout. Smutnou pravdou však je, že naše společnost si matek neváží a vůbec jim v jejich práci nepomáhá.

Média nám předkládají za vzor celebrity, které se předhánějí v tom, kdo dříve po porodu začne zpívat, natáčet televizní seriál nebo číst zprávy. Trendem je povít dítko, vyfotit se s ním na titulní stranu barevného magazínu a pak je předat chůvě. V rozhovoru s krásnými fotkami něžného dítěte pak celebrita zmíní, jak je o dítě dobře postaráno, jak by se z toho mateřského kolotoče zbláznila, je to přece na mozek, být jenom doma s děckem, a je nutno pokračovat v kariéře a nezklamat diváky, čtenáře a posluchače, kteří ji tolik milují. Pokud je celebritou manažerka, pak je to totéž - jen se neobtěžuje kvůli divákům, čtenářům a posluchačům, ale kvůli obchodu se zubní pastou, postřikem proti komárům nebo limonádami, který by bez její přítomnosti jistojistě zkolaboval.

Není už čas opustit budovatelské časy, kdy matka - údernice odložila dítě do jeslí a postavila se k soustruhu a směle překračovala plán o desítky procent či vyskočila do traktoru a orala širé rodné lány? Nechci volat *Ženy, zpátky k plotám!*, ale měli bychom mít úctu k ženám, které se alespoň na nějaký čas rozhodnou být matkami na plný úvazek.

Být maminkou na mateřské dovolené je totiž nesmírná dřina. Dobrá matka musí být manažerka, psycholožka, zdravotní sestra, řidička, vychovatelka, kuchařka, pečovatelka, prادلena, uklízečka, účetní, správkyně vozového parku, řemeslnice (instalátka, natěračka atd.), dekorátka, švadlena, zahradnice a mnoho dalších profesí. Nemůžete si vzít dovolenou, nemáte nárok na polední přestávku, nemůžete své úkoly přidělit někomu jinému. Každá, která měla možnost srovnávat, potvrdí, že organizace dvoudenní mezinárodní konference pro sto účastníků je snadná jako peříčko ve srovnání organizací rodinného víkendu se dvěma dětmi v Orlických horách, když prší, ukradli vám kola a jedno dítě začalo bolet ucho.

A společenská prestiž? Zatímco být doma s dítětem pár týdnů a utíkat do práce je společensky přijatelné, neboť bystrý mozek nesmí zahálet, zkuste před neznámými lidmi říci, že jste žena v domácnosti. Okamžitě vás zhodnotí jako hloupou a línou ženskou, protože jiná by přece spěchala do práce...

Mám ve své rodině jen jednu takovou odvažnou ženu. Jmenuje se příznačně - Eva. Ona i její manžel Tomáš jsou vzdělaní a inteligentní lidé, Tomáš vybudoval vlastní softwarovou firmu. Díky tomu může jejich rodina čítat pět potomků a honosit se maminkou v domácnosti. Kromě provozu rodiny a zájmových aktivit všech dětí stihne Eva zajišťovat také všechny rodinné oslavy a setkání - a když nedávno stavěli nový dům, kam by se všichni vešli, pamatovali i na pokoje pro oboje rodiče.

Pokud se nad sebou nezamyslíme, budeme mít neveselé vyhlídky. To, co teď dáváme svým dětem, pak ony vrátí nám. Když kvůli kariéře nebudeme mít čas postarat se o své děti, nebudou pak ony kvůli kariéře mít čas postarat se o nás, až to budeme potřebovat. A tak jako se naše děti scházely v jeslích a školkách, sejdem se my v domovech důchodců. *ona*

V tomto čísle najdete

Aktuálně z města

Rada schválila příspěvky ve výši téměř 125 tisíc korun	str. 4
Dotace z rozpočtu Moravskoslezského kraje	str. 4

Pár slov

...o svátku matek	str. 5
Den matek i babiček	str. 5

Téma vydání

Město a úspěšnost v dotacích	str. 6
------------------------------	--------

Jedna paní povídala

Městské divadlo se promění na sportovní halu?	str. 7
Program Zelená úsporám	str. 8

Zpravodajský servis ve zkratce

Historický ráz fasády bude zachován	str. 9
Europoslankyně Věra Flasarová navštívila Rýmařov	str. 9

Historie jednoho domu

Hasičský dům	str. 11
--------------	---------

Kam na výlet

Jeseníky od A do Z – Alfrédka	str. 13
-------------------------------	---------

Městská knihovna

Pozvánka na besedu s Arnoštem Vašíčkem	str. 17
--	---------

Organizace a spolky

V Buřince se nenuďme	str. 21
----------------------	---------

Zpravodajství města Břidličné

	str. 23
--	---------

Naše listárna

Poctiví lidé ještě existují	str. 27
Tři rýmařovská zastavení	str. 27-28

Sport

Desetibojaři absolvovali další dvě disciplíny	str. 29
---	---------

Den matek i babiček

Diakonie českého červeného kříže se rozhodla zpříjemnit seniorkám našeho města Den matek, a uspořádala pro ně proto 5. května zábavný program v sále Střediska volného času v budově Základní umělecké školy na Divadelní ulici. Starosta města při této příležitosti důchodkyně přivítal a poděkoval jim za vše, co jako matky i babičky udělaly pro své děti, vnuky, město i celou společnost. Každá rovněž obdržela kytičku. Hlavní program začal krátce nato vystoupením dívek z mateřské školy, které si připravily pásmo básní i písní s tématem matky a babičky. Následoval klavírní koncert žáků ZUŠ. Ti, ač vesměs velmi mladí, překvapili technickou náročností skladeb i jistotou provedení. Vynikla zejména Hana Lounová s Chopinovým Nokturnem, které tak představovalo skvělou tečku za pěkným programem. Poté se již starosta s ženami rozloučil a následovala volná zábava doprovázená hudební skupinou Profil pana Miroslava Kováče. *JaPo*

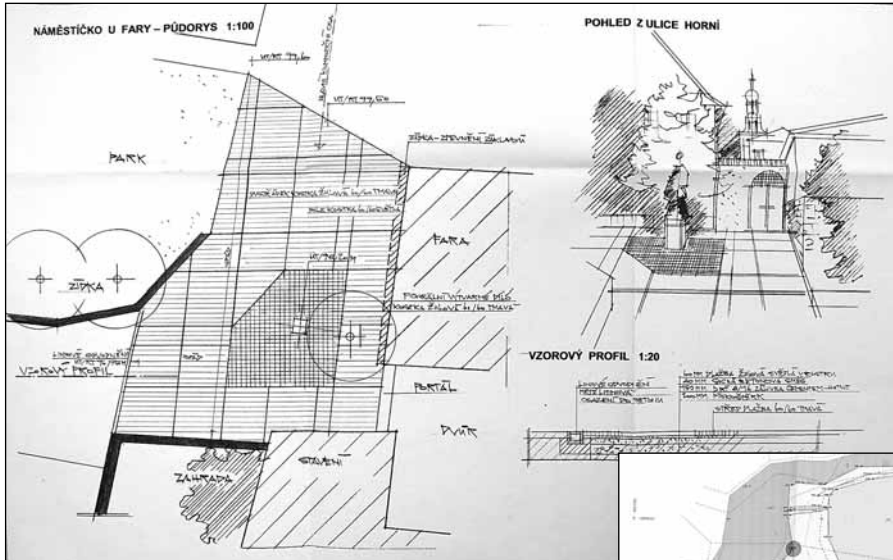

Téma vydání

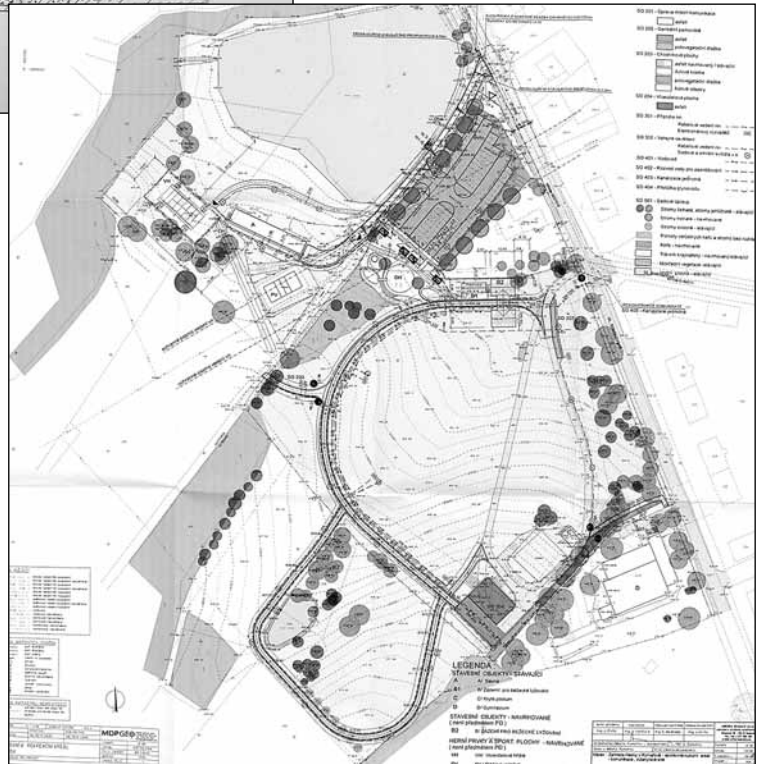
MĚSTO A ÚSPĚŠNOST V DOTACÍCH

Město obdrželo dotaci na investiční akce „Revitalizace ulice Horní“ a „Sportovně - kulturní areál Zahrada Hedvy“

parkoviště, zpevněné plochy pro pódium, sporty, odpočinek a vhodnou kulturní produkci atd. Nový areál naváže na již vybudovaná hřiště v blízkosti koupaliště. Do úprav je zakomponováno jezírko a jeho okolí a také bývalá zahrádkářská osada. Celková nejvýše možná dotace je 36 604 000 Kč, což rovněž představuje 92,5 % předpokládaných nákladů.

Zbývá doplnit, že obě žádosti byly podány do výzvy z ROPu MSK (regionálního operačního programu našeho kraje). Celková rozdělovaná výše dotace pro kraj činila 296 mil. Kč a naše město získalo 42,6 mil. Kč, tj. 14,4 % celkové částky alokované v této výzvě.

Dne 22. 4. jsme se po dlouhém očekávání dovedli výsledky hodnocení žádostí města o dotace na projekty „Revitalizace ulice Horní v Rýmařově“ a „Sportovně - kulturní areál Zahrada Hedvy“. Termín odevzdání žádostí byl 5. 12. 2008. První z projektů řeší oblast města vymezenou ulicemi Horní - tř. Hrdinů a schodiště spojující ul. Revoluční - tř. Hrdinů. Tento prostor by se měl v časovém horizontu přibližně jednoho roku podstatně změnit. Vzniknou tu nové chodníky a stezky, odpadníky, parková výsadba, proběhne rekonstrukce stávajících komunikací, veřejného osvětlení, vzniknou kamenná pole atd. V bytovém domě

Horní 4 budou vyměněna okna a instalováno elektrické vytápění, v souvislosti s tím budou zrušeny i nevábne vyhlížející boudy a „zákoutí“. V příštím roce by pak měla následovat nová fasáda. Pravá strana příjezdu na náměstí by proto v budoucnu již neměla město hyzdit. Celková schválená maximální výše dotace je 6 043 000 Kč, to je 92,5 % očekávaných nákladů investice.

Druhou úspěšnou žádostí byla výstavba „Sportovně - kulturního areálu Zahrada Hedvy“. Ta obsahuje výstavbu zokruhané inline stezky, nové veřejné osvětlení, rozvody vody pro umělé zasnežování, novou budovu se zázemím pro lyžaře,

Neúspěšné žádosti města o dotaci - „Rekonstrukce nám. Míru“, „Revitalizace sídliště Dukelská“ a „Rekonstrukce SVČ“

Ve stejné výzvě jsme přihlásili další žádosti o dotaci na dlouho připravované investiční akce „Rekonstrukce nám. Míru“, „Revitalizace sídliště Dukelská“ a „Rekonstrukce střediska volného času“. Všechny tři byly bohužel neúspěšné, a to pravděpodobně z toho důvodu, že vnitřní pravidla a kritéria pro vyhodnocování žádostí tohoto typu jsou velmi přísná, především z pohledu výše nákladů nutných pro re-

konstrukce veřejných ploch a budov. Jejich celkové náklady jsou 60, 78 a 25 miliónů korun, a tak přísná hodnotící pravidla společně s celkově nízkou alokovanou částkou posunula naše žádosti pod rovinu těch úspěšných. Je otázkou, nakolik bylo reálné očekávat úspěch všech pěti podaných žádostí, protože by tak v případě sto procentní úspěšnosti bylo jen pro naše město schváleno sedmdesát pro-

cent částky připadající na celý kraj. Vzhledem k nastavení hodnotících kritérií nepřející větším a náročnějším projektům nebyl doporučen k dotaci ani žádný obdobný projekt jiného žadatele. Každopádně musíme do dalšího kola zvolit jinou strategii, například snížit výši požadované dotace či projekty rozdělit do několika dotačních titulů (zvlášť řešit zateplení domu kultury, část sídliště Dukelská řešit z programu

regenerace brownfields či sídelní zeleně). Nadále věřím, že zastupitelé zvolí správný postup a budeme úspěšní. Jen připomínám, že např. v případě výstavby umělé ledové plochy (kluziště) jsme byli úspěšní až v případě páté žádosti. Dnes je ale téměř jisté, že žádná ze všech tří jmenovaných akcí nebude zahájena v letošním roce.

starosta města
Ing. Petr Klouda

Jedna paní povídala

V této rubrice reagujeme na podněty občanů a zabýváme se i citlivými tématy, jež se stávají náplní hovorů na ulici či v hospodě a jsou podle svých mluvčích nedostatečně řešeny. Rubrika by měla sloužit tomu, aby byly problémy občanů, které nejsou doceněny, znovu otevřeny. Nebudeme se bránit ani anonymním podně-

tům, ovšem za dodržení jistých pravidel. Budeme pracovat pouze s anonymy, které budou slušné, neurážející, nevulgární, nebudou porušovat tiskový zákon a budou v souladu se ctí, morálkou a důstojností. Čtenářské příspěvky budeme postupně zpracovávat a řešit s příslušnými kompetentními a pověřenými osobami, zejména se starostou

města. Příspěvky mohou být redakci zasílány prostřednictvím e-mailu: rymhor@seznam.cz nebo na adresu redakce Okružní 10, 795 01 Rýmařov, případně mohou být vhozeny do schránky redakce u vchodu do Střediska volného času. Další příspěvek v naší rubrice má název:

Městské divadlo se promění na sportovní halu?

K napsání tohoto příspěvku mě nutí stávající situace našeho městského divadla. Jako člen ochotnického souboru Pradivadlo jsem se rozhodl po konzultaci s dalšími členy i spoluobčany vyvolat na téma přestavby divadla širší diskuzi a nabídnout jiné řešení, než které nám nabídli na svém posledním zasedání naši zastupitelé ve čtvrtek 5. února. Věřím, že se naše snaha setká u našich spoluobčanů s podporou, kterou mohou vyjádřit podpisem pod otevřený dopis Městskému úřadu Rýmařov.

Budova bývalého kina je podle zastupitelstva využívána již „jen“ k divadelním představením a vystoupením škol na společenských akademiích, a proto tuto budovu přestaví město na halu pro sportovní účely. Ve zdůvodnění, které zastupitelům předložil starosta města Petr Klouda, se hovoří o tom, že v ideálním případě by přestavba budovy kina měla časově korespondovat s ukončením rekonstrukce Střediska volného času, aby se představení divadel, rýmařovských ochotníků a vystoupení škol mohla pořádat v nových podmínkách. „Ale i v případě, že se nepodaří získat dotaci na rekonstrukci SVČ, navrhuji nezávisle pokračovat na přestavbě budovy kina. Je především škoda budovu nevyužívat,“ obhajoval své zdůvodnění ve zprávě starosta Petr Klouda.

Toto tvrzení může být samozřejmě dobře míněné a není důvod nevěřit dobrému úmyslu pana starosty. Jak už dnes víme, zmí-

něné dotace se městu získat nepodařilo. Dobrá víra a pouhá tvrzení nedávají nám občanům práždné záruky, že se tyto velkorysé plány uskuteční v dohledné době. Horizont samotné realizace se při nezískání dotací posouvá do daleké budoucnosti.

Jde nám především o to, zachovat nám, občanům města Rýmařova, naši tradiční „kapličku“, tedy divadlo s jeho osobitým geniem loci, už pro mnohaletou tradici a z úcty k mnoha generacím ochotníků, kteří tady působili. Chtěli bychom našemu divadlu vrátit jeho historický vzhled a postupně je modernizovat pro současné potřeby.

Nenechme se připravit o zážitky z divadelních představení hostujících profesionálních scén i našich ochotníků nebo školních akademií. Naši snahou bude překlenout tyto stávající problémy a předat naše divadlo v jeho nové, důstojnější podobě dalším generacím.

Rozloučit se s tradicí a místo společenských šatů si v tradiční budově divadla obléci trikoty, tenisky a vyrazit na bowling nebo squash či zápas v odbíjené v nás působí jako výsměch kulturnímu dění v našem městě. Nemáme samozřejmě nic proti sportu a sportovnímu vyžití, zcela jistě se však v Rýmařově najdou i jiné prostory pro realizaci sportu, není nutné pro tento účel znehodnotit historickou budovu divadla. Věříme, že celá řada našich sportovců má na věc podobný názor a je jen na šikovnosti právě našich zastupitelů řešit „trvalou

hrozbu“ pro mnoho sportovních sdružení a klubů - uzavření tělocvičny na Hornoměstské ulici. Je opět na představitelích města, jak se dohodnou se společností Hedva, a. s., která je majitelem tohoto objektu. Zdali stávající nájem tělocvičny vypoví a pronajme ji pro komerční využití, je otázka dohody. Jsem pevně přesvědčen, že tady nelze argumentovat tvrzením, že kluby nebudou moci konkurovat - kdo jiný by asi tělocvičnu využil? Vážným důvodem, proč tento záměr realizovat a zařadit jej do Integrovaného dokumentu města s nejvyšší prioritou, je podle starosty hrozba vyčerpání dotací z Regionálního operačního programu a promeškání tematicky vhodných výzev.

To samozřejmě dává smysl, ale je to zase pro nás divadelníky vyrážení klínu klínem, a to není nikdy zrovna nejvhodnější řešení. Skloubit obojí dohromady nelze, ledaže bychom například po utkání v nohejbale se sportovci

rukou v ruce na hřiště nainstalovali reflektory a odehráli několik představení nebo koncertů, poté zase několik sportovních zápasů. Co vy na to, občané města Rýmařova? Nebylo snad už dost podobných ukvapených, nelogických jednání ze strany našich radních a zastupitelů? Neměli by o osudu historického skvostu, jakým bezpochyby rýmařovský stánek kultury - městské divadlo je, rozhodovat občané tohoto města? Proto připravují členové severského Pradivadla společně se všemi, kterým osud budovy městského divadla není lhostejný, petici za zachování a rekonstrukci budovy do původní podoby divadla pro budoucí pokolení. **Podpisové archy najdete na těchto místech:** knihkupectví Jarmily Laštuvkové, drogerie Teta na náměstí Míru, prodejna nábytku Eduarda Ichy, lékárna Avion, Shop tabák, prodejna PC - M. Ihnát a J. Elšík.

Za severské Pradivadlo
Ladislav Šín

odpověď starosty

Jako zastupitelé města nadále vyvíjíme úsilí o rekonstrukci kina s cílem nalézt pro tuto významnou budovu opět co nejširší využití. Připomínám, že kino již nepromítá od prosince loňského roku a v budově jsou ročně asi čtyři divadelní představení a dvě až tři celoškolské akademie. Naproti tomu mělo rekonstruované SVČ prostředí divadla snadno

a důstojně nahradit. Sled kroků byl plánován tak, že proběhne rekonstrukce SVČ a následně kina, a tak se oba kulturní stánky zastoupí. Nyní je stav takový, že rekonstrukce SVČ je plně projektově připravena, ale bude muset „počkat“ na novou vhodnou výzvu příslušného dotačního titulu, případně bude rekonstrukce prováděna etapovitě. V případě

kina existuje zatím jen první návrh - studie, a teprve po kladném rozhodnutí zastupitelů města bude následovat zhotovení celé projektové dokumentace s následnou žádostí o dotaci na její spolufinancování. Myslím, že uvedený sled záměrů lze dodržet a obě rekonstrukce takto postupně realizovat. Navíc všechny etapy, které uvádím, jsou časově

velmi náročné. Podstatné je totiž to, že „evropské peníze“ budou v roce 2013 končit a nám by se v případě otálení mohlo stát, že nebude rekonstruováno ani SVČ, ani kino. Proto bych se u zastupitelů města přimluvil spíše o to, abychom obě stavby vzájemně časově příliš nepodmiňovali a nesvazovali.

Přítom věřím, že se obojí, byť možná po dílčích etapách a v delším časovém horizontu, nakonec podaří. Konečné rozhodnutí učiní zastupitelé města. Situaci jim komplikují dopady krize na městský rozpočet, snahy poskytovatelů dotací zvýšit spoluúčast obcí na projektech, prozatím vysoká úspěšnost měs-

ta při žádostech na zateplování městských budov a škol a také to, že již veškeré volné prostředky plně věnujeme na spolufinancování asi patnácti nákladných staveb, které ve městě právě probíhají.

starosta města
Ing. Petr Klouda

Program Zelená úsporám

Většina čtenářů v minulých týdnech jistě znamenala mohutnou mediální kampaň propagující nově vyhlášený program Zelená úsporám. Jedná o neopakovatelnou šanci získat od státu významnou finanční dotaci na výstavbu pasivního či zateplení nepanelového (zděného) domu nebo na změnu vytápění domu.

Program Zelená úsporám je programem podpory využívání energie z obnovitelných zdrojů a úspor energie v oblasti bydlení. Prostředky programu mohou být čerpány od 1. dubna 2009 do 31. prosince 2012 a dotace by měla být poskytnuta každému, kdo o podporu požádá a splní podmínky programu. Podpora bude zastavena jen v případě, že dojde k vyčerpání prostředků programu (k dispozici by mělo být 25 mld. Kč).

O podporu mohou žádat vlastníci rodinných a bytových domů - fyzické osoby, společenství vlastníků jednotek, bytová družstva, města a obce a podnikatelské subjekty. Maximální celková výše podpory z programu je pro jeden subjekt stanovena na 30 mil. Kč za celé programové období.

Žádost o dotaci může být podána před začátkem realizace investice nebo i po dokončení realizace opatření (pokud byla dokončena až po vyhlášení programu). Podpora je ale vyplacena vždy až po ukončení realizace podporovaného projektu, tzn. žadatel musí být schopen celý projekt nejprve financovat z vlastních zdrojů (bankovní domy už připravují speciální úvěrové programy k překlenují období do získání dotace).

Podporovaná opatření v rámci programu Zelená úsporám jsou následující:

A. Úspory energie na vytápění:

A.1 Komplexní zateplení obálky budovy vedoucí k dosažení nízkoenergetického standardu

A.2 Kvalitní zateplení vybraných částí obálky budovy (díleč zateplení)

B. Podpora novostaveb v pasivním energetickém standardu

C. Využití obnovitelných zdrojů energie pro vytápění a ohřev teplé vody

D. Dotační bonus za vybrané kombinace opatření.

V případě bytových domů ve vlastnictví města Rýmařova máme zájem o realizaci opatření k úspoře energie na vytápění, v rámci něhož lze provést komplexní zateplení obálky budovy vedoucí k dosažení nízkoenergetického standardu (podprogram A1). Podmínkou podpory je dosažení měrné roční potřeby tepla na vytápění:

- nejvýše 55 kWh/m² podlahové plochy. Těchto hodnot lze ve většině případů dosáhnout pouze kvalitním zateplením obál-

ky budovy - fasáda, okna, dveře, sklepy, střecha. Dotace činí 900 Kč/m², maximálně ale 50 % nákladů.

- nejvýše 30 kWh/m² podlahové plochy. Tyto hodnoty budou u většiny objektů dosažitelné pouze s použitím systému nuceného větrání s rekuperací odpadního tepla, kdy se ze vzduchu odcházejícího z místnosti odčerpává teplo, které ohřívá čerstvý vzduch přiváděný dovnitř. V domě se tedy vymění vzduch, aniž by muselo být větráno okny. Dotace činí 1.350 Kč/m², maximálně ale 50 % nákladů.

Zároveň je požadováno snížení hodnoty měrné roční potřeby tepla na vytápění po realizaci komplexního zateplení alespoň o 40 % oproti stavu před jeho realizací. Podpora je přidělována jako fixní částka na m² podlahové plochy. Dotace bude poskytnuta na nejvýše 120 m² na jednu bytovou jednotku.

Pokud se nepodaří splnit podmínky výše uvedeného podprogramu, pak bychom usilovali alespoň o získání dotace na kvalitní zateplení vybraných částí obálky budovy (díleč zateplení). V této oblasti jsou podporována vybraná investičně méně náročná opatření vedoucí k úsporám energie na vytápění, než je tomu u komplexního zateplení. Pokud žadatel společně s dílčím zateplením nemění zdroj sloužící k vytápění zateplované budovy, musí si vybrat z nabídky opatření alespoň tři. Vybraná opatření je nutné realizovat vždy v plném rozsahu na celé ploše dané části obálky budovy.

Nabídka dílčích opatření vedoucích k úspoře energie na vytápění v obytných budovách:

- a) zateplení vnějších stěn
- b) zateplení střechy nebo nejvyššího stropu
- c) zateplení podlahy přiléhající k zemině, stropu nevytápěného sklepa, podlahy nad nevytápěným prostorem nebo stěn mezi vytápěným a nevytápěným prostorem
- d) výměna oken a zároveň vnějších dveří
- e) instalace systému nuceného větrání s re-

kuperací odpadního tepla (o této možnosti vzhledem ke stavební náročnosti neuvažujeme)

Zároveň je požadováno snížení hodnoty měrné roční potřeby tepla na vytápění po realizaci komplexního zateplení alespoň o 20 % oproti stavu před jeho realizací. Podpora je opět přidělována jako fixní částka na m² podlahové plochy. Dotace bude poskytnuta na nejvýše 120 m² na jednu bytovou jednotku a činí 600 Kč/m², maximálně ale 50 % nákladů.

Z programu lze podpořit pouze výrobky, zařízení a technologie uvedené v Seznamu výrobců a technologií a služby firem uvedených v Seznamu odborných dodavatelů. Pokud není výrobek či dodavatel v seznamu zařazen, nelze proplatit dotaci na takový projekt. Žádosti o přiznání dotace na jakékoliv práce prováděné svépomocí tedy nebude vyhověno.

Byterm navrhl radě města, aby bylo přednostně řešeno zateplení bytových domů s více než 10 bytovými jednotkami, případně domů vytápěných elektřinou. Paradoxně se teď ukazuje jako nevhoda skutečnost, že Byterm provedl v roce 2007 a 2008 v některých domech výměnu oken za finanční spoluúčasti nájemníků. Splnění přísných kritérií dle podprogramu A1 je za těchto okolností nereálné a výběr opatření dle podprogramu A2 je zúžen. Byterm proto zadal autorizovanému projektantovi provedení předběžných propočtů možné úspory energie a navržení opatření vedoucích ke snížení spotřeby tepla dle podprogramu A1 resp. A2. V případě bytových domů, u kterých probíhá výměna oken po 1. 4. 2009, lze tuto výměnu do opatření zahrnout, pokud ovšem budou jak dodavatelská firma, tak výrobek zapsaní v seznamech.

Program Zelená úsporám je průběžně aktualizován a doplňován, všem zájemcům tedy doporučuji sledovat internetové stránky www.zelenausporam.cz.

Ing. Lenka Vavříčková,
ředitelka, p. o., Byterm Rýmařov

Zpravodajský servis ve zkratce

Historický ráz fasády bude zachován

Současný trend nabádá k zateplování a k zajištění energetických úspor budov. Také u staveb historických se často uvažuje o tom, jak se přiblížit aktuálním normám.

V našem městě je realizován projekt „Zateplení škol v Rýmařově“. Jeho součástí je rovněž zateplení a výměna oken v budově ZŠ Jelínkova 1. Značně poškozená dvorní část fasády byla v loňském roce zateplena v hladkém původním provedení. Zadní štítové stěny, obě boční stěny (jak od Střední školy Rýmařov, p. o., tak od gymnázia) i čelní stěna budovy budou zatepleny a fasáda zde bude obnovena se zachováním ozdobných prvků. Technologický postup obnáší nejprve zateplení stěn v hladkém

provedení a v požadované tloušťce tepelného izolantu tak, aby bylo vyhověno energetickému auditu budovy. Následně budou na tuto hladkou fasádu nalepeny či přikotveny ozdobné prvky, tedy průběžné, nadokenní a podokenní římsy, šambrány a bosáže. Čelní okenní portály zůstanou zachovány. Tyto prvky budou konzultovány s městským architektem a vyrobeny specializovanou firmou tak, aby respektovaly historickou předlohu fasády. Tímto upřesněním postupu zateplení školy na ulici Jelínkova 1 chceme zodpovědět četné dotazy obyvatelů města a rozptýlit jejich obavy o zachování historického rázu budovy.

Zdroj: www.rymarov.cz

Europoslankyně Věra Flasarová navštívila Rýmařov

V pondělí 27. dubna 2009 navštívila rýmařovskou radnici europoslankyně za KSČM Věra Flasarová, jediná zástupkyně Moravskoslezského kraje v Evropském parlamentu.

Na radnici se sešla s představiteli města a se zástupci místní a regionální organizace KSČM. Během hodinového setkání hovořila paní poslankyně o práci v Evropském parlamentu, o činnosti regionálního výboru v EP zejména v oblasti obnovy venkova. Ze strany města zazněly připomínky k čerpání finančních prostředků ČR z fondů Evropské unie. Přítomní odsoudili vzrůstající tendence extremismu ve společnosti a kritizovali nedůslednost v boji proti němu nejen v České republice, ale i v rámci Evropské unie.

Zdroj: www.rymarov.cz

Foto: archiv MěÚ Rýmařov

Odborné sociální poradenství v Rýmařově

Rýmařovská pobočka Centra pro zdravotně postižené Moravskoslezského kraje poskytuje každé 1. úterý v měsíci od 8 do 12 hodin na Revoluční ul. č. 30 v Rýmařově poradenství pro osoby se zdravotním postižením a jejich blízké.

Centrum pro zdravotně postižené Moravskoslezského kraje, o. s.

Školství

Úspěšné vystoupení studentů Gymnázia Rýmařov na MČR ve střelbě

Ve dnech 14. - 15. března 2009 se v Plzni konalo Mistrovství ČR ve střelbě ze vzduchových zbraní. Nominováno bylo osm členů tréninkové skupiny Gyrym

našeho Gymnázia - Martina Dášková, Nikola Gajdušková, Jaroslava Ježková, Jitka Ježková, Michaela Šemnická, Radomír Šemnický, Magdaléna Žváč-

ková - všichni závodí za Sportovní střelecký klub (SSK) Rožnov - a Kristýna Vepřeková (závodící za SSK Břidličná). Stříleli jsme celkem ve třech disciplínách: vzduchová pistole 40 ran (VzPi40), standardní vzduchová pistole (StVzPi), rychlopalná vzduchová pistole (RVzPi).

V disciplíně StVzPi vybojoval Radomír Šemnický po rozstřelu stříbrnou medaili za favoritem P. Staškem z Opavy. Děvčata se v konkurenci chlapců neztratila - Jitka obsadila krásné 6. místo, Jaroslava 10. místo a v družstvech vybojovaly i s Michaelou bronz.

Ve své hlavní disciplíně RVzPi získal Radomír Šemnický s družstvem SSK Rožnov titul mistra

ČR. Bohužel individuální 5. místo poté, co „si střelil nulu“, bylo pro něho zklamáním; k vyrovnanějším a lepším výkonům mu chybí lepší tréninkové možnosti, častější kontakt se svým osobním „rychlopalnickým“ trenérem a klubová konkurence dalších hochů. Rovněž Michaela umí víc - obsadila 10. místo.

V disciplíně VzPi40 v kategorii starších dorostenek ustála Jitka Ježková tlak favorita, a přestože se svým výkonem 364 bodů nebyla zcela spokojená, získala ve vyrovnané konkurenci bronzovou medaili za Š. Jonákovou z Benešova a M. Heinrichovou z Písku. Ve stejné kategorii nám udělala radost i Michaela. Její sedmé místo bylo příjemným

Foto: archiv Gymnázia Rýmařov

překvapením.

Rovněž Jaroslava Ježková v kategorii mladší dorostenky dokázala, že se stává vyžralou závodnicí. Porazila své četné konkurentky a za favorizovanou M. Krykorovou z Astry Bruntál a S. Získalovou z SSK Policie Union Cheb získala bronzovou medaili.

Ostatní děvčata spíše sbírala zkušenosti a umístila se v druhé polovině startovního pole.

Kristýna Vepřeková obsadila v kategorii ženy 22. místo. Letošní mistrovství pro nás bylo velmi příjemným zakončením zimní sezóny 2008/2009. V letní sezóně nás čeká velká výzva v po-

době Českého poháru (kam byli nominováni Radomír Šemnický v disciplínách rychlopalná pistole a sportovní pistole a Jitka Ježková v disciplínách vzduchová pistole a sportovní pistole) a Českého poháru talentované mládeže (jistou nominaci mají Jaroslava Ježková a Michaela Šemnická, rovněž vý-

konnost Martiny Ďáskové, Magdy Žváčkové a Nikolky Gajduškové je nadějná). Je škoda, že výkonnost a tréninkový přístup zbylé (především chlapecké) části kroužku nedosahuje úrovně výše uvedených.

Mgr. Lucie Strnadová,
koordinátor komunitní školy

Literárně dramatický obor zve na webové stránky

LDO (literárně dramatický obor) Základní umělecké školy v Rýmařově zve na své nové internetové stránky. Žáci tohoto oboru pod vedením Silvie Jablončkové nejsou pro mnohé neznámí. Představili se veřejnosti v několika velkolepých projektech, kupříkladu Gotika, Baroko, Afrika a Asie. V současnosti se připravují na další významný projekt v rámci ZUŠ, a tím je Amerika. S prací na tomto projektu se žáci představí také v Polsku ve dnech 11. - 12. května. Experiment-

ální divadlo Lukáše Adama Hlasy, to je další velký projekt, který pomalu, ale jistě dostává jasné tvary. Zkoušky jsou v plném proudu a brzy bude zahájena propagace hry v novinách a na internetu.

A tím zdaleka aktivity LDO nekončí. Silvie Jablončková dostala nabídku zdramatizovat pohádku o Sovím králi ze Sovince, která se bude hrát právě tam, a to v červenci letošního roku. Zatím víme jen to, že z pohádky, kterou LDO dodal známý řezbář Jiří

Halouzka z Praděvovy galerie U Halouzky v Jiříkově, je nutno vytvořit scénář a poté se začne zkoušet. Projekt bude nejspíš hodně technicky náročný, protože Silvie Jablončková o něm říká, že je to pro ni druhá Kytice. Bližší informace o literárně dramatickém oboru Základní umělecké školy Rýmařov, o úspěších žáků či dalších připravovaných projektech vám poskytnou jeho internetové stránky, které najdete na adrese: www.dramatak-rymarov.estranky.cz JiKo

Štafeta

Znamé osobnosti se ptají známých či něčím pozoruhodných osobností na to, co je zajímavá a co by mohlo zajímat i čtenáře. Společně s otázkami předávají pomyslný štafetový kolík, který zavazuje dotazovanou osobnost oslovit s podobnými či úplně jinými otázkami dalšího zajímavého člověka.

Marcela Žáková se ptá Lady Peterkové

Proč jsem si ji vybrala: Ladu jsem si vybrala proto, že je vždy milá, příjemná, ochotná a hlavně skvělá lékařka.

Jak se máte?

Jsem teď v jednom letu. Ale to by vám asi jako odpověď nestačilo. Abych byla přesnější, právě jsme na našem domečku vyměnili všechna okna, a to za plného provozu domácnosti. Už jsme skončili s úklidem toho všudypřítomného prachu a život se vrací k normálu. Kdo to sám zažil, ví, o čem mluvím. K výměně oken nás donutila hlavně letošní zima. Sníh a mráz v ložnici není to pravé ořechové a doufám, že se příští zimu konečně zahřejeme.

Jako lékařka a manželka a maminka dvou malých dětí máte hodně práce. Zbývá vám ještě čas na nějaké koníčky?

Řekla bych, že mým hlavním koníčkem je rodina. Tento koníček mě drží nad vodou. Hodně mi nyní pomáhá manžel. Okolnosti v rodině nás nedávno přiměly k tomu, že jsme si s manželem vyměnili role - on je nyní místo mne na rodičovské dovolené. Jsem ráda, že už nejsem na všechno sama. Pokud jde o ty další koníčky, ráda cestuji nebo se podívám na dobrý film.

Váš manžel je z Prahy. Jak se mu líbí tady na venkově?

On je sice na velkoměsto zvyklý, ale zase tak čistokrevný Pražák není. Pochází z malého městečka na Vysočině, takže venkov zná se vším, co k němu patří. Manžel má moc rád přírodu, která je tady u nás převážně nedotčená, a hlavně hory, takže se tady cítí jako ryba ve vodě. Našel si tady mnoho nových přátel - mezi chalupáři i starousedlíky. Říká, že od té doby, co nám v Rudě otevřeli hospodu, už žádný podstatnější problém neřeší.

Kdy jste se rozhodla stát se lékařkou a co vás k tomu vedlo?

Začalo to asi už v dětství operováním panelek nebo pícháním injekcí plyšovým medvěďům. Lékařkou jsem se vlastně chtěla stát od začátku. Měla jsem v tomto směru asi jedno-
dušší rozhodování než ostatní spolužáci.

Jaký máte názor jako lékařka i matka na očkování dívek proti rakovině děložního čípku?

Jsem rozhodně pro. Je to jedno z mála nádorových onemocnění, kde byla zjištěna příčina vzniku nádoru, což je lidský papilomavirus, a byla vynalezena vakcína. Je to rozhodně dobrá deviza pro všechny dívky a mladé ženy, ale vůbec nevhodnější by bylo, aby

byli očkovaní i chlapi, protože právě oni tuto nemoc přenášejí.

Co řeknete dívkám, které se bojí první návštěvy u ženského lékaře?

Aby neměly z prohlídky strach. Jistě, jedná se o velice intimní věc, ale prevence je velice důležitá a neměla by se podceňovat. Samozřejmě záleží i na přístupu lékaře.

Je čas začít plánovat dovolenou. Máte už vybráno?

Mám, nebo spíše máme. Chceme totiž jet o prázdninách celá rodina na vodu. Rozhodnutí jsme pro nějakou jihočeskou řeku. Nejspíše Vltavu nebo Lužnici. Detaily nechávám na manželovi.

Příště: Lada Peterková se bude ptát Heleny Tesařové.

Historie jednoho domu

Hasičský dům

V dnešní části seriálu si prohlédneme bývalý Hasičský dům na náměstí Míru, č. p. 26. Najdete jej naproti vchodu do budovy radnice, dnes v něm sídlí prodejna oděvů. Tento dům kdysi patřil k nejhezčím ve městě, ale pravdou je, že z našeho seriálu je také jedním z nejzáhadnějších. Je překvapivé, jak málo historického materiálu se o něm dochovalo, ať už v podobě hmotných či písemných pramenů. Průzkum nicméně přinesl alespoň základní informace. Historie domu sahá daleko nazpět - první záznam o objektu lze nalézt již na mapě Janovického panství z roku 1747. Na rýmařovské veduté neznámého autora z roku 1850, která je k vidění v městském muzeu, jej najdeme ztvárněn ještě jako jednopatrový štítově orientovaný městský dům s částečně zvalbenou střechou. V roce 1878 byl ovšem radikálně přestavěn v historizující styl s četnými znaky neorenesance, které jsou na průčelí dodnes patrné a které také tvoří hlavní soubor architektonicky významných prvků budovy dle záznamů Národního památkového ústavu Ostrava. Další cenný prvek exteriéru představuje původní štěrkový obklad bosáže ve spodní části průčelí, v interiéru pak hlavní objekt zájmu památkářů tvoří sál druhého podlaží se zachovalým fabionem (tedy ozdobným přechodem mezi stropem a stěnou) a korunní římsou. Z hlediska pozdějších stavebních úprav je mimořádně docela štěstí, že tyto prvky zůstaly zachovány. Někdy na počátku 20. století například došlo k zazdění původního vchodu na pravé straně přízemí

a následnému probourání nového z okenní výplně na straně levé. K významnějším úpravám objektu snižujícím jeho estetickou hodnotu se ovšem přistoupilo až v druhé polovině 20. století. Zmínit lze zejména stavební zásahy v prvním podlaží, kde došlo k vybourání původního zdiva a starého schodiště a k vestavění schodiště nového spolu s novými příčkami, obklady a ocelovými zárubněmi. Zdaleka největším zásahem do exteriéru se stala přístavba schodišťového a skladovacího traktu, která svou ohavnost našťestí běžnému pozorovateli milosrdně skrývá umístěním na dvoře budovy.

Co se provozu týče, roku 1893

Současná podoba objektu

začal být objekt využíván jako státní pošta. Onen prostorný sál, který dnes najdeme obložený

Stav v 2. pol. 19. stol. po historizující přestavbě

Takto dům vypadal ve 30. a 40. letech 20. stol.

oděvy, byl kdysi rozdělen dřevěnými přepážkami a sloužil úředníkům. Z původního zařízení dnes bohužel naprosto nic nezbylo, neexistují dokonce ani žádné pozůstatky tehdejšího poštovního inventáře, s jedinou výjimkou - při důkladném průzkumu interiéru byl nalezen zbytek razítka, malá kovová sedmička.

Po roce 1948 byl dům využíván právě díky svému rozlehlému sálu. Takových prostor bylo tehdy v Rýmařově více (například bývalý Dělnický dům naproti gymnáziu), ovšem tento měl z nich zdaleka nejlepší dispozice. Okolo

let 1955 - 1956 se

zde například konaly vánoční trhy, později nastoupily taneční zábavy, plesy a známé hasičské bály. Sál se na počátku 60. let stal působištěm swingové kapely Brokát, vedené Ottou Roubalem, výborným saxofonistou. Mnozí pamětníci si jistě vzpomenou na jejich Čaje o páté, přinášející tehdy jinak velmi omezenou možnost zaposlouchat se do kvalitní hudby americké proveniencce, včetně skladeb Duka Ellingtona, Stana Kentona či Gerryho Mulligana. Jako konferenciér zde v této době působil později známý ostravský herec Zdeněk Hradilák, rodák z Rýmařova. Na konci sedmdesátých let se v těchto prostorách rovněž kona-

ly taneční kurzy. Další kulturní počiny představují výstavy, ať už žáků ZUŠ, archeologické výstavy či expozice tehdy formálně sice existujícího, ale de facto neotevřeného muzea. Jiní uživatelé domu nicméně kulturou neslyňuli. Kroužky Domu pionýrů a mládeže byly jistě alespoň trochu obohacující, ovšem schůze místní organizace KSČ či náborů do strany po čistkách na počátku normalizace již podstatně méně. Světlejší kapitolou tohoto objektu představuje vystupování loutkového souboru Jaroslava Němce, který však bohužel neměl příliš šťastný konec. Přestože o tomto souboru mluvil dokonce sám Josef Skupa jako o „vzácném divadle“, byl později zcela zničen - loutky byly postupně doslova pod rukou rozprodány. Právě v jedné z místností tohoto domu se našla zásoba zašlých, polorozpadlých divadelních kulís, po jejichž přímo utajeném vynesení byly objeveny čtyři dřevěné hlavicečky a pár tělíček. Nakonec z nich bylo lze sestavit jednu jedinou loutku - nic víc ze souboru nezůstalo...

V nedávné historii pak objekt sloužil coby místo konání kroužků DDM a provozu fitcentra, aby nakonec byl přeměněn v onen současný obchod s oděvy; v interiérech se tedy dnes nacházejí prostory prodejny, kanceláře a sklady.

Jak je vidno, i stručný přehled ukazuje proměny doby, našeho města i jeho obyvatel. *JaPo*

Literatura: Hájek, V. Hodnotící karta (Národní památkový ústav Ostrava, 2008)

Zpracováno s použitím materiálů Mgr. Jiřího Karla

V ruinách krmelce našel náboje

Dne 19. 4. 2009 okolo 14. hodiny přinesl na OOP ČR Rýmařov 74letý muž v sáčku devět krabiček s náboji ráže 22 mm. Celkem se jednalo o 450 kusů nábojů. Muž uvedl, že daný sáček se střelivem našel při procházce v Janovickém lese v sutinách bývalého krmelce pro lesní zvěř. Sáček zde byl volně položen a v uvedenou dobu se v okolí místa nálezů jiná osoba nenacházela. Nalezené náboje budou předány na Oddělení služby pro zbraně a bezpečnostní střelivo na ÚO PČR v Bruntále a nález oznámen veřejnou vyhláškou.

Bez oprávnění pokácel strom a špalky si odvezl

Dne 20. 4. 2009 bylo zahájeno trestní stíhání 56letého muže pro trestný čin krádeže, kterého se měl dle obvinění dopustit dne 14. 3. 2009 kolem 14. hodiny v obci Břidličná. Zde u silnice na ulici Rýmařovské bez povolení pokácel motorovou pilou vzrostlý jasan o průměru kmene 98 cm. Ten následně nalezl na špalky a převezl do dvora k rodinnému domu. Na základě znaleckého posudku svým jednáním majiteli způsobil škodu ve

výši okolo 150 tisíc Kč. Trestní stíhání je vedeno na svobodě.

Důvěřovat cizím lidem se nevyplácí

Tato skutečnost stála důchodkyni 6 000 Kč. Ve středu 22. 4. 2009 okolo 13.30 v činžovním domě v Rýmařově dvě dosud neznámé ženy využily skutečnosti, že žena ve věku asi 80 let neměla uzamčený vstupní dveře do bytu, a bez souhlasu a vědomí majitelky vešly dovnitř. Pod záminkou finančního daru z fondu EU pak první žena odvedla pozornost důchodkyně a druhá odcizila v pokoji ze skříně finanční hotovost v uvedené výši. Následně obě ženy z bytu odešly. Při šetření poškozená popsala ženu, která s ní jednala, jako osobu ve věku okolo 30 let, štíhlé postavy, vysokou asi 155 cm a tmavých vlasů.

Na vozidlo spadl strom

V souvislosti s povětrnostními podmínkami dne 26. 4. 2009 policisté šetřili jednu dopravní nehodu. Řidič vozidla Opel právě projížděl obcí Ondřejov, když vlivem silného větru spadl na komunikaci vzrostlý strom, který zasáhl přední část a střechu automobi-

lu. Ke zranění osob nedošlo. Způsobená škoda činí 30 tisíc Kč.

Na internetu nabízel neexistující zboží

Policejní komisař SKPV zahájil dne 25. 4. 2009 trestní stíhání 22letého muže z Rýmařovska pro trestný čin podvodu. Toho se měl dopustit tím, že v době od srpna do září 2008 prostřednictvím internetu vylákal finanční hotovost od různých osob. Nabízel jim prodej parfémů, obuvi a dalšího neexistujícího zboží. Peníze mu zákazníci zaslali na účet, ale zboží i přes urgence neobdrželi. Několika desítkám poškozených způsobil škodu v celkové výši nejméně 25 tisíc Kč.

Z vozidel odcizil výbavu a CD přehrávač

V Rýmařově na ulici Větrné na parkovišti v době od 24. do 27. 4. 2009 se dosud neznámý pachatel vloupal do dvou vozidel Škoda 120. Z nich odcizil hydraulický zvedák, sadu různých klíčů, tažné lano a CD přehrávač. Svým jednáním způsobil škodu ve výši 3 200 Kč.

*Z podkladů
tiskové mluvčí PČR Bruntál*

Úsměvně

Chlebem a solí

Víme všichni, že uctít hosta chlebem je dávný slovanský zvyk. Chléb má vůbec výsostné postavení, k němu se chovali naši předkové s náramnou uctivostí, ne nadarmo se říkalo, že kdo se nesrovnává s chlebem, nesrovnává se ani s lidmi. Takřka v každé venkovské domácnosti mívali domácí pec a mnohde bývaly i obecní pece. Dodržovala se přísná pravidla, jak zadělávat těsto, jak péct, jak dozlatova upečený pecen krájet, jak se k němu chovat, co udělat s drobečky a zbytky, kdyby náhodou nějaké zůstaly. Dívka, která neuměla upéct dobrý chléb, měla by odložit svatbu. Vysoký, kulatý, bez prasklin, voňavý, lesklý, bez sraženiny, dobře propečený - to byla chloubou hospodyně. Bochník vážil tři až čtyři kilogramy a na jednu dávku v peci se dávalo šest bochníků. Základem byla hrubá žitná mouka, až později se do obliby dostala mouka bílá. Mouky bylo potřeba až 24 kilogramů. Nemělo se péct v pátek, to by ho více ubývalo a chodily na něj myši. Po upečení se vychlázlý chléb ukládal v policích v komoře nebo i na půdě, nejčastěji však ve zvláštní plechové skříně, které se říkalo chlebník. Někde se ještě balil do čistých utěrek. Péče bývala důležitá, uka-

zovala vztah lidí k této základní potraviny. Bez kousku chleba v ubrousku nebo v čistém kapesníku se nikdo nevydával na cesty a především ne do kostela, protože jen tak byl uchráněn před uřknutím. Komu spadl chléb na zem, měl ho zvednout a s omluvou políbit. Neměl se nakrojit bez naznačení křížku nožem, v některých krajích dokonce tři křížků, a místo bylo pro chlebiček vždy uprostřed stolu. Víte také, že Čechům žijícím delší dobu v cizině se stýská právě po chlebu? A jaká je obrovská obliba dnešních malých pekařiček! Chleba z nich je lepší než vybrané zákusky.

Staré hospodyně by se dnes nestačily divit, kdyby si v supermarketech měly vybrat. Chcete chléb celozrnný, bílý, černý, výražkový, moskevský, toastový, s ořechy i škvarky, s dýňovými semínky a kdoví čím dalším. A podruhé by se divily zděšeně, kdyby pohlédly do přetékajících odpadkových košů, popelnic a kontejnerů. Kolik je v nich pečiva a výrobků mistrů pekařského umění! Ještě nenakousnuté rohlíky, pletýnky, chleby téměř nenakrojené, půlky vánoček. Je to škoda. Lidské práce i těch čtyř klasů pšenice, které jsou v jednom rohlíku... *Si*

Ilustrační foto

Kam na výlet

aneb Za přírodními krásami Rýmařovska

Štěstí za krůpěj krve:

*Postojím ve stínu javorů a buků,
z hloubi lesa černý datel kvílí.*

Stín protnou šípky vystřelené ze slunečního luku,

tulák se nemůže nabažít - prodlužuje tu chvíli.

Tak už v tom lítám zas, rád a samozřejmě,

pozdravím svěže zelené lístky habrů a bříz.

A vzývám - jen ještě více hřej mě,

rád za to prolíji krůpěj - o trávu jsem se říz.

Co lze také nalézt v lese (v přírodě vůbec), kromě toho, co tam skutečně je? Chodíme tam nalézat sami sebe, svůj duchovní, potažmo svůj čtvrtý rozměr. Nejde jen o to, abychom přírodu reflektovali, ale i o to, abychom uplatnili svou sebereflexi, tj. svůj význam v širším kontextu společenském a přírodním. Do přírody chodíme dohledat svou celistvost a celistvost světa, které se prolínají.

Pevnost a my

Strohý vítr rozevraje pavučinu a ona - vydrží. Je příliš vzdušná, lehká a dobře upnutá, než aby se poddala. Asi se mýlíme, považujeme-li některé věci za příliš křehké a snadno zničitelné. Podléháme-li iluzi snadné zničitelnosti, zřejmě to platí o nás samých - jsme o své křeh-

kosti přesvědčení, a proto taková také jsme. Je otázkou, která svou nepevnost srovnat s pevným světem. Technikou? Neřekl bych. Mám za to, že myšlenkou, nehmotnou a vzdušnou jako pavučina. Použití této metafory či analogie může být pro někoho zavá-

dějící, avšak rozhodneme-li se, že jisté myšlenky budeme vážně zkoumat, uvádět v život a dobře je zakotvovat, pak můžeme přijmout strohý vítr, třebaže s námi důkladně zatřepe. („Sebráno“ ve Stráleckém lese.)

Za KČT Rýmařov Miloš Zatloukal

JESENÍKY OD A DO Z

Žijeme v Jeseníkách, které jsou pro mnohé z nás alfou i omegou. Máme rádi i jiné prostředí, kam občas pro změnu zavítáme. Doma je ale doma. A doma je tady u nás, v Jeseníkách. Slovo doma vyslovujeme, aniž bychom pocítovali nějaký patriotismus.

Jeseníky jsou známé hodnotnými přírodními krásami, kulturními památkami i možnostmi sportovního vyžití, nejen v zimě, ale také v létě. Hory a příroda by se však neměly stávat pouhou kulisou našich aktivit. Šlápnout nebo jet kamkoliv, utrhnout cokoli, hlučet. Udělejme to, a Jeseníky přestanou být tím, čím jsou. A my také. Ano, berme si z nich, ale to vše v podobě neuspěchaných prožitků. Dejme svým Jeseníkům pochopení a porozumění - a zůstanou naše. Takto nám poskytnou chvíle klidu, uvolnění, relaxace, tisíce možností. Zastavte na chvíli čas,

usedněte a tiše nepozorovaně pozorujte zvěř, ptactvo, motýly nebo poznávejte rozmanité druhy rostlin či krajinná specifika. Jsme na světě, abychom jej zkoumali a pozorovali, nikoliv ničili a pošlapali. On se nám pak dokáže odměnit třeba tím, že nám dá vědomosti, zkušenosti, poznání a lásku.

Vypravme se spolu do Jeseníků a nahlédneme do nich formou abecedního seriálu od A do Z. Jeseníky poznáme po všech možných stránkách, i když ne úplně vyčerpávajícím způsobem. Projdeme se po některých městech a obcích, ale hlavně v přírodě, navštívíme údolí, lesy i výšiny, seznámíme se s tím, co zde roste, běhá, létá. Půjdeme po naučných stezkách i tam, kam běžně nemůžeme - do rezervací. A rezervací by měly být Jeseníky celé - jednou velkou rezervací v našich srdcích.

A - ALFRÉDKA

Alfrédova chata, kterou dvakrát zachvátil ohnivý živel a do základů vyhořela (poprvé 4. dubna 1962, provoz byl obnoven o deset let později, podruhé v noci z 24. na 25. března 2002 - dosud není v provozu), patřila k nejstarším známým loveckým chatám v Jeseníkách. Historie ubytovacích zařízení na tomto místě sahá před rok 1900, kdy zde vznikla malá lovecká chata. Dnešní Alfrédka byla postavena krátce nato coby lovecký zámeček o kousek nad ní a sloužila výhradně potřebám hraběte a jeho hostů. V roce 1933 pak byl zámeček přestavěn na turistickou chatu. Ta byla pojmenována podle někdejšího majitele panství Janovice stavebníka hraběte Alfréda Karla Harracha (1831 - 1914), jehož manželkou byla princezna Anna Lobkowiczová (1847 - 1934). Manželé Harrachovi se hrdě hlásili k českému šlechtickému rodu. Prvním, kdo pronajal v roce 1933 chatu československým turistům, byl syn hraběte Alfréda Harracha - František Arnošt Maria Alfréd Harrach (1870 - 1937). Německy se tato lokalita nazývala Alfredshütte a podle údajů získaných z nejstaršího titulu (1909) mohli zde kolemdoucí, rekreanti a návštěvníci jeseníckých hor dostat v této době vždy čerstvé máslo, mléko a sýr. Kromě toho skýtal objekt možnost ubytování pro šest turis-

tů v ceně 80 haléřů. Po převzetí severní části janovických lesů státem v roce 1926 byla chata pronajata soukromému zájemci k restauračním a ubytovacím účelům, zatímco státní lesy si v objektu ponechaly jen dvě místnosti jako inspekční pokoje. Chata byla v té době hojně navštěvována. Jak již bylo řečeno, v roce 1933 získalo objekt do nájmu ústředí Klubu československých turistů a Alfrédova chata se tak do roku 1945 stala jedním z prvních středisek v Jeseníkách využívaných turisty. V roce 1933 se také na Alfrédce konal první kurz pro výchovu cvičitelů pod vedením dr. Jelínka z Prahy, další pak následovaly. Chata sehrála důležitou roli nejen při rozvoji turistiky, ale i lyžařského sportu v Jeseníkách. V roce 1934 zde byla péčí českých lyžařů upravena zimní

cesta ve směru na Vysokou holi a Praděd a chata se stala místem konání závodů v běhu na lyžích pro dorost a ženy na 10 km. Po roce 1945 není Alfrédova chata v turistických průvodcích zmiňována mezi válkou poškozenými objekty, jako byl například Skřítek. V roce 1972, deset let po prvním ničivém požáru, ji převzala do své péče Tělovýchovná jednota Kovohutě Břidličná s tím, že i nadále sloužila veřejnosti. Poté horská chata Alfrédka několikrát změnila svého majitele.

Vedle lovecké chaty pramení Stříbrný potok, ten se ve Staré Vsi u pily vlévá do Podolského potoka. Torzo vyhořelé Alfrédky, či spíše její kamenné základy, se nachází v jihozápadní vrcholové části Jeseníků v nadmořské výšce 1078 m. Tato lokalita je významnou křižovatkou turistických a lyžařských tras. Jen 3 km odtud se nachází Jelení studánka, zdatnější turisté si mohou dopřát výlet na nejvyšší horu Moravy Praděd (1491 m), vzdálenou 10,5 km, nebo ke Skřítku (8 km), případně do Karlova (8 km) nebo Rýmařova (12 km).

Turistické trasy z Alfrédovy chaty:

Červená - na hlavní hřeben a dále na Praděd, Švýcarsku a Červenohorské sedlo

Žlutá - na hlavní hřeben k Jelení studánce nebo na Skřítek

Zelená - po hřebeni od Jelení studánky na Skřítek nebo do Karlova

Za KČT Rýmařov Miloš Zatloukal

Foto: archiv redakce

Studentský klub

Soutěž Marie Kodovské 2008

Vojtěch Pišl

Pokles/ek (Eibentall)

Vypadl z okna a zabil se
říkala souseďka souseďce
jedna paní povídala
kdesi kdosi pravil
cosi

A nestalo se vlastně nic
jen Země se trošku sklonila
když se krávy nahrnuly k potoku
a v tělních dutinách vytanula vzpomínka na nějaké slovo
v kterýchsi ústech

smutně nebo jízlivě
opakované k nekonečnu

A z kostelní věže klesal muž ke hřbitovu
byl starý a schody strmé
a vzduch těžký dusno bylo

Nebylo jasné zda padá či odchází
snad to byl nesmysl
ale potřeboval jsem zastavit čas
tak jsem si za poslední peníze koupil zmrzlinu
a na terase vesnické hospody rozvážně pronesl:
Vypadl z okna a zabil se
a čekal zda muž dojde nebo dopadne

Nestalo se nic

Čekání na závan (Répáshuta)

Modlíš se, ať zhasne
bojíš se fouknout
po léta tajíš dech
necháváš stékat vosk
do prapodivných útvarů noci
do nocí a dnů, těch zbytečných hodin
jež tvoří svou září zlých figurín nářků
a pitvoří tváří těch voskových skorosoch
samovzniklých
nechtěných

Doufáš, že shoří krov, barák i se svící
krev, touha, myšlenka; doufání, sen
když ne, tak provaz:
vážeš si ruce, bys
...sám nevíš co
tam ve tmě se svící
jež vrhá stíny
v podobě stínů

Objektivem rýmařovských fotografů

Kaple V Lipkách

Foto: Marek Zoth

Kulturní okénko města Rýmařova

Citát: Lásky je jednooká, nenávisť slepá. *Dánské přísloví*

STŘEDISKO VOLNÉHO ČASU RÝMAŘOV WWW.SVCRYMAROV.CZ

infocentrum servis

KVĚTEN 2009

12. 5.	SVČ	9.00	Cvičení s Buřinkou
12. 5.	SVČ	9.00	Keramika pro ZŠ
13. 5.	Dolní Moravice	9.30	Keramika pro seniory v Dolní Moravici
16. 5.	SVČ Jazz club	20.00	Kacu!, Pavel Houfek Band
20. 5.	ŠD St. Ves	13.00	Uzlujeme
21. 5.	SVČ	9.00	Keramika pro ZŠ
25. 5.	SVČ	9.00	Keramika s Buřinkou
26. 5.	SVČ	9.00	Cvičení s Buřinkou
26. 5.	SVČ	9.00	Keramika pro ZŠ
27. 5.	hřiště ZŠ	13.00	Okrskové kolo Atletického víceboje 1. - 5. tř.
27. 5.	SVČ	17.00	Keramika pro veřejnost
29. 5.	SVČ velký sál	20.00	Majáles - koncert James D. S., Los Perdidos, Rapa Nui a další

Pozvánka na koncert

Rýmařovský chrámový sbor vás při příležitosti pouti ke svátku Navštívení Panny Marie, konané v neděli 24. května 2009 v 9 hodin v kapli V Lipkách, srdečně zve na koncert, který se v kapli uskuteční v tentýž den od 15 hodin. Koncert je opět pojat netradičně, podobně jako v minulosti koncert novoroční. Posluchači budou moci ve druhé polovině koncertu společně se sborem a za doprovodu varhan zazpívat mariánské písně. Texty posluchači obdrží před zahájením koncertu.

Srdečně zve děkan Jindřich Švorčík spolu s Rýmařovským chrámovým sborem

Společenská kronika

Narodili se noví občanci

Matyáš Haník	Rýmařov
David Ilkiw	Jiřikov
Vojtěch Onderka	Malá Morávka
Matyáš Rüll	Horní Město

Redakce a redakční rada Rýmařovského horizontu blahopřeje naší kolegyni k narození dcery Marušky Přikrylové. Přejeme jí, at je svět na ni hodný. *redakce*

Blahopřejeme

jubilantům, kteří od předcházejícího vydání oslavili 80 let a více

Marie Poláková - Ondřejov	81 let
Žofie Rovnaníková - Rýmařov	82 let
Jarmila Sekaninová - Rýmařov	82 let
Juraj Gajdoš - Janovice	84 let
Veronika Gajdošová - Janovice	89 let

Rozloučili jsme se

František Horelica - Stará Ves	1927
Anna Sedláková - Rýmařov	1923
Julie Pupíková - Rýmařov	1921
Františka Dančová - Tvrdkov	1932
Jaroslav Svojanovský - Rýmařov	1949

Evidence obyvatel MěÚ Rýmařov

Známa i neznáma výročí

- 10. 5. Svátek matek, slaví se vždy druhou květnovou nedělí od r. 1914; v Československu poprvé slaven 13. 5. 1923**
10. 5. 1899 nar. **Fred Astaire** (vl. jm. Frederick Austerlitz), americký herec, tanečník a zpěvák - 110. výročí narození
10. 5. 1969 zemř. **Josef Váchal**, český grafik, básník a spisovatel - 40. výročí úmrtí
11. 5. 1904 nar. **Salvador Dalí**, španělský malíř (zemř. 23. 1. 1989) - 105. výročí narození
- 12. 5. Mezinárodní den zdravotních sester (od roku 1974), výročí narození Florence Nightingaleové, britské ošetrovatelky (12. 5. 1820)**
12. 5. 1884 zemř. **Bedřich Smetana**, český skladatel (nar. 2. 3. 1824) - 125. výročí úmrtí
14. 5. 1924 nar. **Eduard Petiška**, český spisovatel knih pro děti - 85. výročí narození
- 15. 5. Mezinárodní den rodiny, od roku 1993 (OSN)**
15. 5. 1859 nar. **Pierre Curie**, francouzský fyzik, nositel Nobelovy ceny za r. 1903 (zemř. 19. 4. 1906) - 150. výročí narození
- 17. 5. Den památky obětí nemoci AIDS**
17. 5. 1749 nar. **Edward Jenner**, britský lékař, vynálezce první bezpečné metody vakcinace - 260. výročí narození
18. 5. 1879 nar. **Gustav Frištenský**, český zápasník - 130. výročí narození
19. 5. 1864 zemř. **Nathaniel Hawthorne**, americký spisovatel (nar. 4. 7. 1804) - 145. výročí úmrtí
20. 5. 1799 nar. **Honoré de Balzac**, francouzský spisovatel (zemř. 18. 8. 1850) - 210. výročí narození
- 21. 5. Světový den kulturní rozmanitosti (UNESCO)**
21. 5. 1844 nar. **Henri Rousseau** (zvaný „Celník“), francouzský naivistický malíř (zemř. 2. 9. 1910) - 165. výročí narození
21. 5. 1874 nar. **Josef Mařatka**, český secesní sochař, žák J. V. Myslbeka a A. Rodina - 135. výročí narození
22. 5. 1939 zemř. **Jiří Mahen**, český básník, novinář a knihovník (nar. 12. 12. 1882; život skončil sebevraždou na protest proti okupaci) - 70. výročí úmrtí

Servis služeb

Diakonie ČCE, středisko v Rýmařově,

zve seniory k návštěvě **KAVÁRNIČEK**

každé liché úterý v budově střediska

na třídě Hrdinů 48 v Rýmařově.

Začátek vždy ve 13.30.

Ukončení posezení 15.30 - 16.00.

Kdo není schopen dojít do kavárny, může využít odvoz

v den setkání v 13.30 od hotelu Praděd.

Přijďte si za námi povykládat a naplánovat aktivity,

kteří byste sami nepodnikli.

Bližší informace na čísle 554 211 294.

Termín kavárniček na I. pololetí roku 2009:

Každé liché úterý v měsíci:

19. 5., 2. 6., 16. 6. a 30. 6.

Srdečně zvou a těší se na vás zaměstnanci Diakonie ČCE

Diakonie

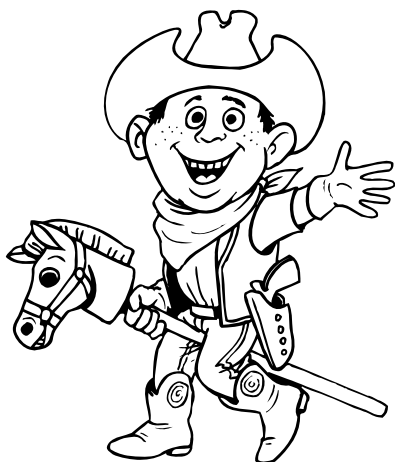
Informační středisko Rýmařov

Otevírací doba:

pondělí - pátek: 9.00 - 12.00; 13.00 - 17.00

sobota: 9.00 - 12.00; 13.00 - 16.00; neděle: 13.00 - 16.00

Středisko volného času Rýmařov

LETNÍ SVČ TABORY 2009

TAJEMSTVÍ KÁPĚ MNICHA FRANTISKA

4. - 12. 7. 2009

Letní tábor SVČ Rýmařov v Jemnici

pro děti od 3. třídy

program: dny plné dobrodružství, záhad, tajemných zpráv, hry, koupání, výlety, jízda na koni...

cena: 2850,-

informace a přihlášky: Helena Tesařová, SVČ Rýmařov, tel.: 554 211 410

VÝUKA JÍZDY NA KONI

Příměstský tábor – Rýmařov určený pro děti z 5. a vyšších tříd pod profesionálním dohledem Josefa Kincla ml. a Kláry Šindelové

místo: Jezdecký oddíl Horymas Skály

termín: bude upřesněn

cena: bude upřesněna

informace a přihlášky: SVČ Rýmařov, Marcela Pavlová, tel.: 554 211 410

BAREVNÝ TÝDEN - příměstský letní tábor

13. - 17. 7. 2009

pro děti od 5 let

místo: SVČ Rýmařov, 8:30 – 16:00 hodin

program: hry, soutěže, jízda na koni, celodenní výlet - Vyškov, Dinopark, malování, batikování, lanové aktivity

cena: 800,- na celý týden, možno zaplatit na jednotlivé dny 200,- Kč (příplatek za celodenní výlet), v ceně pitný režim, oběd, vstupné.

informace a přihlášky: SVČ Rýmařov, Marcela Pavlová, tel.: 554 211 410

KOUZELNICKÁ ŠKOLA

10. - 14. 8. 2009

místo: SVČ Rýmařov, 8:30 – 16:00 hodin

cena: 750 Kč (v ceně - obědy, výlety, vstupné, pitný režim.)

program: ukázka kouzelnických triků, tech. dovedností, zručnost, záhady, pokusy, výlet do přírody, zpracování dřeva, i analog. fotografie, videa, práce se dřevem, balzou, hry, bazén, lanové aktivity, atd...

informace a přihlášky: SVČ Rýmařov, Jakub Vala, tel.: 554 211 410

HLEDÁ SE SKŘÍTEK aneb putování za skřítky (letní radovánky)

17. 8. - 21. 8. 2009

pro děti od 5 let

místo: SVČ Rýmařov, 8:30 – 16:00 hodin

program: hry, soutěže, celotáborová hra, celodenní výlet - hrad Šternberk, aquacentrum Bohuňovice, batikování, lanové aktivity

cena: 800,- na celý týden, možno zaplatit na jednotlivé dny 200,- Kč (příplatek za celodenní výlet), v ceně pitný režim, oběd, vstupné.

informace a přihlášky: SVČ Rýmařov, Marcela Pavlová, tel.: 554 211 410

LETNÍ KERAMICKÉ SYMPOZIUM

24. - 28. 8. 2009

pro 9-18 leté

místo: SVČ Rýmařov 9:30 - 15:00 hodin

program: modelování velké zahradní plastiky, kachel 50x50 cm, točení na kruhu, práce s voskem a engobami, návštěva profesionální keramické dílny, výpal hotových plastik, hliněná batika - letní kabelka

cena: 1200,- Kč, včetně obědů ve Š.J.

informace a přihlášky: - Eva Kudláková, SVČ Rýmařov, tel.: 554 211 410

LETNÍ ŠKOLA LATINSKOAMERICKÝCH TANCŮ

24. 8. - 28. 8. 2009

pro 10 - 25 let

místo: SVČ Rýmařov, 9:30 – 15:00 hodin

program: výuka latinskoamerických tanců

cena: 1000,-

lektoři: Veronika Kainzová, Libor Sobek

informace a přihlášky: SVČ Rýmařov, Eva Kudláková, tel.: 554 211 410

WWW.SVCRÝMAŘOV.CZ

Městská knihovna

Nový Zéland v knihovně

Nový Zéland jistě nepatří mezi běžné destinace našich cest. Měli jsme však možnost se do této vzdálené země podívat alespoň prostřednictvím besedy s cestovatelem a spisovatelem Jiřím Márou konané v úterý 21. dubna. Městská knihovna Rýmařov jej uvítala již podruhé, tentokrát s přednáškou o Jižním ostrově Nového Zélandu.

Poprvé se Jiří Mára na Nový Zéland podíval v roce 2004 při tříměsíčním jazykovém pobytu

v největší městě země Aucklandu. Měl tak možnost zblízka pozorovat způsob života a zvyky jeho obyvatel. *Novozélandané, říká Jiří Mára, jsou neuvěřitelně přátelští a pohostinní lidé - není výjimkou, že vás coby naprostého cizince pozvou na návštěvu k sobě domů. Na druhé straně však třeba na pořádek mnoho nedají. V mnoha rodinách je například běžné, že se špinavé prádlo skladuje jen tak v koši v o-*

*bytné místnosti. Zprvu mi to vadilo, ale pak jsem tím také načichl - i já jsem začal nechávat prádlo rozházené po zemi, svěřuje se cestovatel. Po návratu vznikla jeho první kniha Nový Zéland, země protinožců. Touha znovu spatřit tuto zemi plnou překrásné přírody, nezvyklé fauny i milých lidí nakonec autora přiměla na přelomu let 2006 - 2007 k návratu, tentokrát však už nikoli o samotě. Součástí výpravy byl rovněž Máruv syn Jirka, který je upoután na invalidní vozík. Přesto se mu podařilo objet s výpravou celý Jižní ostrov. Ten je se svým pouze čtvrtinovým podílem na počtu obyvatel Nového Zélandu a nádhernou přírodou velmi oblíbenou turistickou destinací. Některá města se na turisticky přímo zaměřují, jako například Queenstown, který je zván „městem adrenalinových sportů“. Dalšími cíli jsou samozřejmě národní parky. *Novozélandané si přírodu pochopitelně chrání, ale dělají to jinak než u nás - s daleko menším množ-**

*stvím zákazů a nařízení. Kupodivu to u nich funguje, srovnává cestovatel. Trasu nebylo vždy snadné zvládnout (když byla cesta příliš úzká, musel občas Jirku jeho otec přenést na zádech), vůle překonávat nepřízeň osudu ale nakonec slavila úspěch. *Chtěli jsme dokázat, že vozík nemusí být překážkou v získávání nových zážitků, že i vozíčkáři mohou naplnit své sny, ať už se týkají cestování nebo ne, říká autor. Jirka Mára je tak pravděpodobně jediným českým vozíčkářem, který procestoval Nový Zéland. Beseda rovněž představila několik ukávek z videozáznamu, který výprava pořizuje a z něhož vznikají cestopisné dokumenty. V roce 2008 jejich film dokonce získal cenu Zlatého Alberta za nejlepší dokument o lidech se zdravotním postižením, kniha Jiřího Máry pak zvítězila v soutěži Tvoříme duši, a obdržela tak cenu Modrého slona. *Věříme, že každý cíl je dosažitelný, inspiruje autor.***

JaPo

Pozvánka na besedu s Arnoštem Vašíčkem v úterý 12. 5. 2009 v 17 hodin v knihovně

S příchodem nového tisíciletí se častěji než kdy jindy objevují neznámé létající objekty.

V roce 2007 jen ve Velké Británii stoupl počet pozorování o 40 procent. Některá z tajemných plavidel se podařilo natočit nebo vyfotografovat. V několika případech jde o nejkvalitnější snímky, jaké kdy byly pořízeny. Důkazní materiály poskytla i armáda. Vlády některých států odtajnilly alespoň část doposud přísně tajných archivů o sledování UFO. Existenci mimozemšťanů připustil dokonce i Vatikán.

Na Marsu byly objeveny pyramidy, rozměrné stavby a další kamenné artefakty, které by mohly být vytvoře-

ny uměle. Jeden snímek zachycuje cosi, co vypadá jako postava humanoida. Na jiném rozpoznáváme lebku, ležící v pouštní krajině. Robotické vozidlo Opportunity „někdo“ pravidelně zbavuje nánosů prachu. Díky tomu si už dávno přesluhující zařízení nadále drží vysokou výkonnost. Odpálila tuto explozi překvapivých událostí pouhá náhoda, nebo jde o předzvěst blížícího se „oficiálního“ kontaktu lidstva s mimozemskou civilizací?

Novou přednášku Arnošta Vašíčka doplňují unikátní fotografie a videa, a také další záhady a zajímavosti o seriálech České televize *Ďáblova lest* a *Strážce duší*. *MĚK Rýmařov*

PROVOZNÍ DOBA

školní rok prázdniny

Pondělí: 9:00 – 17:00 9:00 – 16:00

Úterý: 9:00 – 17:00 9:00 – 16:00

Středa: zavřeno zavřeno

Čtvrtek: 9:00 – 17:00 9:00 – 16:00

Pátek: 9:00 – 17:00 9:00 – 16:00

Sobota: 8:00 – 11:00 zavřeno

Pozvání na výstavu:

**Doc. Mgr. Jindřich Šreit
PRŮŘEZ TVORBOU**

v Galerii U stromu poznání
od dubna do června 2009

Výstava bude obměňována
1x za měsíc

Z historie

Pablesky zlata na uniformě francouzského generála v císařské pevnosti Olomouc

V Evropě to začalo vřít a Francii čekaly těžké časy. Říkali jsme již výše, že v první fázi francouzské revoluce, ze školních škamen známé jako Veliké, došlo k přeměně absolutistického zřízení reprezentovaného ve své vrcholné fázi nekonečně zářivým a patřičně rozmařilým Ludvíkem XIV., přezdívaným král Slunce, ale i upadajícím režimem krále slabocha Ludvíka XV., který je více znám jako milenec známé Jeanne-Antoinette Poisson markýzy de Pompadour (1721 až 1764), než jako vládce či vojévůdce, a zcela rozvrácenou zemí dalšího Ludvíka XVI., který si více oblíbil rukodělné práce než nudné vládnutí. Dílo francouzských osvícenců a obecná nespokojenost v zemi připravila půdu převratu, jehož se účastnila většina francouzské společnosti včetně značné části francouzské šlechty, ba v řadách vzbouřenců bychom našli i Filipa z Artois vévodu Orléanského, příslušníka panujícího bourbonského rodu. Statečný Lafayette sice neměl žádné politické cíle, hřál se spíše v obecné oblibě, ale právě to jej vtáhlo do politických zápasů zcela nepřipraveného, neboť pro vojáka bylo krédem sloužit vlasti a králi, kdo je přítel a kdo nepřítel bylo jasné. V politice, jak víme, to tak nechodí, spleť intrik slouží často méně k prospěchu země a více k prospěchu vlastnímu, neustálá změna stran nutí některé vytrvale měnit kabáty, nejednou andělský za dáblský, nic neslibovat, a když už, pak slibů plnit podle užitku. K diplomacii se nehodí příměst vojáka a pevné zásady. Na rozdíl od ostatní požívačné společnosti

Gen. Lafayette, velitel národní gardy

však zůstával markýz přes pochopitelné a nikoli podstatné lidské nectnosti člověkem s velkým srdcem, který se snadno a rychle dokázal nadchnout pro věci velké, ušlechtilé a krásné. Později jako politik zásadně vždy podporoval všechny humanitní kroky vlád, o nichž se hlasovalo v parlamentu, žádal náboženskou toleranci, prosazoval potní soudy, svobodu tisku a odstranění privilegií některých skupin, třebaže se to týkalo i jeho práv příslušníka vyšší šlechty, ba dokonce i návrh na prohlášení lidských práv byl do značné míry jeho dílem - inspirace pochopitelně americká. Tím si získával mnoho příznivců v celé Francii i mimo její hranice. Roku 1787 jej jmenovali členem posledního shromáždění notáblů, tvořeného členy nejvyšší šlechty, kam svým postavením patřil, a byl jím až do roku 1789. Tehdy padla nenáviděná Bastilla a na notáblech ležela odpovědnost za změny v postavení absolutistického krále. Přes řadu konzervativních členů převážily kupodivu

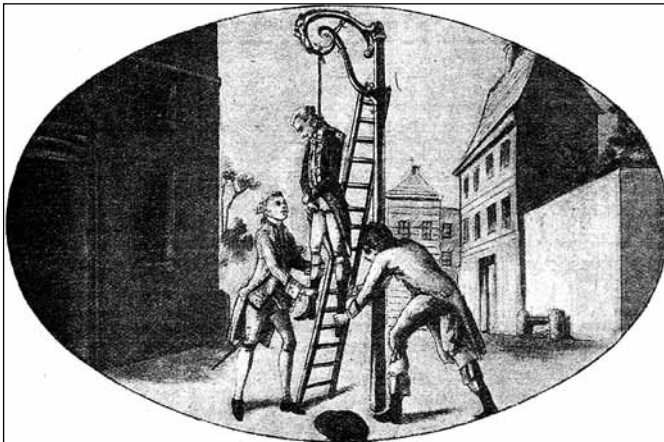
moderní názory vycházející z dobového osvícenství. Absolutismus notáblů zcela odmítli a zahájili práce na vytvoření ústavy (konstituce), jež by zásadním způsobem omezila pravomoc samovládců a vytyčila meze jeho moci. Lafayette spolu s dalšími rovněž žádal vedle dalších reforem též svolání sněmu generálních stavů (od roku 1302 se skládaly ze tří stavů: duchovenského, šlechtického a měšťanského). Po jeho svolání a přeměně třetího stavu (měšťanského) v národní shromáždění měl významný podíl na vyhlášení Deklarace o právech člověka a občana (Déclaration des droits de l'homme et du citoyen) 11. července, jež vyšlo přímo ze vzoru amerického Prohlášení nezávislosti a ústavy. Padla privilegia šlechty a byla vyhlášena občanská společnost.

O pouhé čtyři dny později byl jmenován Lafayette velitelem Národní gardy a dokázal z ní záhy vytvořit bojeschopné těleso. Vojensky organizovaná síla zasahovala již ve dnech 5. - 6. října proti útoku rozvášněného davu žen na královskou rodinu ve Versailles, ale vděku královny se tentokrát nedočkal. Král byl nucen přestěhovat se do Tuillerie. Nedlouho po té pronesla s nepochopením královna Marie Antoinetta při budování revolučního Oltáře vlasti známou větu: „*Vidím, že nás pan La Fayette chce chránit, ale kdo nás ochrání před panem La Fayettem?*“ Lafayette byl totiž velkým příznivcem konstituční monarchie, což se královně nelíbilo. V roce 1791 založil spolu s Baillym klub Feuillantů, kteří usilovali o urychlené vyhlášení ústavy podle anglické Magna charty libertatum (Velká listina práv a svobod z let 1215 a 1297), jež byla do jisté míry akceptována též Američany. Klub se nazýval podle bývalého kláštera cisterciáků (feuillantů), který však museli po nátlaku jakobínů členové klubu záhy opustit. Jakobíni stáli za jeho zánikem a krvavou likvidací části členů v době teroru 1795. Umírněná první fáze revoluce vedla jen k zásadnímu omezení moci a vlivu krále, sice nepřijemnému královskému dvoru, ale všeobecně akceptovanému.

Po delší práci vyhlásilo roku 1791 Ústavodárné národní shromáždění konstituční království a ústava přinesla řadu významných změn, z nichž zmíníme zdanění všech občanů včetně šlechty a duchovenstva a rovnost před zákonem. Šlechta zatím udržela své majetky a mohla je pronajímat za stanovené částky.

Po vyhlášení konstituce, v níž měl král kromě mnoha dalších změn tzv. suspenzivní veto, tj. možnost rozhodnutí národního shromáždění pouze pozdržet, nikoli eliminovat, považoval Lafayette svoji misi za ukončenou, složil svou funkci v národní gardě a přes zklamání přátel mezi politiky se stáhl na svůj statek v Lagrange. Mnoho klidu však neužil. Situace se nevyvíjela, jak předpokládal, a začala se zhoršovat. Část šlechty, jež byla ohrožována zvláště na venkově mimo Vendée útoky rolníků, konstituci odmítla a nastala první vlna emigrace. Pak již následovala jedna událost za druhou, nejdříve se pokusil král se ženou a dětmi o marný útek, neboť se jeho situace stávala hroživou. Pokus nevyšel a bdělý poštmistr nechal rodinu zatknout a deportovat zpět. Král byl člověk vcelku čestný a patrně by se s ústavou smířil a přijal ji, problémem byl konflikt svědomí, věřící křesťan nechtěl a nemohl asistovat u likvidace církve, což bylo cílem radikálů.

Tehdy pocítil Lafayette nedůvěru k dalšímu vývoji, zvláště když někteří neotesaní poslanci začali hovořit o králi jako o tlustém vepři, kterého nutno zaříznout. V národním shromáždění se ozvaly též první disonance a pokusy svalit odpovědnost za královův útek na dosud obdivovaného Lafayettea, ozvaly se výkřiky: „*Zaručil se nám za krále svou hlavou, chceme tedy krále nebo jeho hlavu!*“ Začalo období, kdy se francouzská revoluce připravila postupně požírat své děti, lidi prosté a častěji nevinné i své nejvýznamnější osobnosti. V prosinci 1791 se stal Lafayette velitelem velmi důležité ardenské armády. Dne 20. dubna 1792 začala válka s Rakouskem a Pruskem. Je typické, že dobrovolníky z Marseille přivedl autor budoucí francouzské hymny (Mar-

Karikatura, jaký osud gen. Lafayetteovi připravují royalisté a republikáni

seillaisy), opět šlechtic Claude Joseph Rouget de l'Isle, ženista s důstojnickou hodností. Mezi tím došlo k nevybíravému fyzickému napadání královny i krále, který se pokusil uplatnit své okleštěné právo veta v Národním shromáždění. Skandál vyvolal ohromné rozhořčení a obávaný Lafayette, který dobyl nad nepřitelem několik vítězství, se vrátil protestovat proti nepořádkům v zemi a nedůstojnému chování představitelů Francie, kteří navíc nebyli ani schopni poskytnout špatně vyzbrojené a vystrojené armádě ani výzbroj, munici či výstroj, ba ani alespoň potřebný klid v zázemí. Feuillantů mu tleskali, ale jakobíni mu spílali darebáků, zrádců a nepřátel vlasti. Zatím došlo k zdanlivému sjednocení... na jediný den. Lafayette začal uvažovat, zda se nemá s částí osmdesátitisícové armády vrátit do Paříže a nastolit v týlu fronty potřebný pořádek. Zrádci a udavači nejsou jen výsadou Čechů, Francouzi nás v mnohém předčí, a tak se jeho odsudky vyslovené bez rozmyslu mezi přáteli dostaly k ne-

správným uším a shromáždění proti němu zahájilo vyšetřování. Rozzlobený generál kontroval uvězněním neomalenošmi komisaře národního shromáždění (nikoli stětím, jak tehdy už bývalo ve Francii roztomilým zvykem). Shromáždění jej okamžitě zbavilo velení. Moc však na svou stranu již strhávali jakobíni postižení chorobnou nedůvěřivostí. Novinář Marat od 10. srpna naléhal na vyvraždění šlechty a kněží, aby zemi nahnal hrůzu. Zabíjelo se ve věznicích, vězenkyně z ženského vězení v Paříži ubil vyprovokovaný dav klacky, „vraždilo se v domech i na ulicích, soudil každý, kdo chtěl, zabíjel každý, kdo měl rád krev,“ jak říká levicový historik André Maurois ve svých Dějinách Francie. Výbor obecného blaha četná udání nevyšetřoval a denuncované posílal rovnou pod sekeru, ba i s prokazatelnými oběťmi sousedských svárů. Stačilo kohokoli označit za nepřitele vlasti a krvavá mašinérie se okamžitě rozjela. Američan Morris tehdy v Paříži napsal: „Masakry po-

kračují, počasí je příjemné.“ Lafayetteovi se v jeho vlasti zcela zhroutily ideály, které si o ní vytvořil v Americe. Nemohl dál spoléhat na své vojáky a nemohl souhlasit s chaotickou a sebevražednou francouzskou politikou. Nezradil, nepřeběhl k nepříteli, ale dál již nechtěl nést odpovědnost za svoji zemi, kde mu za vše, co pro ni vykonal, hrozila jen potupa a smrt. František Švenda z Hradce Králové tehdy napsal: „Dne 19ho srpna francouzský generál, původce nové konstytucie francouzské, která jen 12 měsíců trvala, s 23 oficíry, maje u sebe ... 13 000 luidorů, v noci okolo 10 hodiny blíže k Rossefortu (Rocheport v Belgii) v Hollandu prchnouti chtěl...“ Měl pravdu jen zčásti. Hezký a hrdý plavovlasý markýz, osvícenec, přítel Washingtonův, osobnost francouzské revoluce, opustil armádu, která odmítala poslušnost a s ním tedy nemohl vrátit zemi klid. Škodit nebo mstít se ale nechtěl. Měl pro své rozhodnutí řadu dobrých důvodů, které jsme sdělili výše, ale patrně nejzávažnější byl konec ústavnosti ve

Francii a nástup nevladatelné revoluční zvůle, jejímž nejvýznamnějším ctitelem se stal o století později budoucí sovětský diktátor Lenin. Chtěl se svými přáteli projít do Holandska a odtud přes oceán do Ameriky, která jej nezklamala. Podobně se stejným směrem s úspěchem vydávaly i další milióny utiskovaných a zklamaných Evropanů najít azyl a svobodný život. Nic si nenamlouval a realisticky nevyklouval, že se věc nemusí zdařit. Svědčí o tom jeho slova: „Odevzdal jsem se svému osudu s myšlenkou, že je lépe zemřít rukou tyranů než pobloudilou rukou svých spoluobčanů.“ A 13 000 „zlatých Ludvíků“ - luidorů také u sebe neměl.

Mgr. Jiří Karel

Ottův slovník naučný; Masarykův slovník naučný; Whitney, F. a kol.: Nástin amerických dějin, Kolumbijská universita 1950; Brož, I.: George Washington, Praha 1994. Lenderová, M.: Markýzovo trojí zastavení, Historický obzor, V-VI Praha 1995; Maurois, A.: Dějiny Francie, Praha 1994

Historické detaily - 7. část

SOUTĚŽNÍ KUPON č. 7

Jméno a příjmení

.....
 .....

Adresa

.....
 .....

Telefonní kontakt

.....
 .....

Místo, kde se objekt nachází

.....
 .....

Denně procházíme v našem městě Rýmařově kolem nejruznějších architektonických pozoruhodností a kulturních památek, historických detailů, fascinujících fasádních či dveřních ornamentů, unikátních a originálních korouhviček, jež zde zanechali mistři stavitelé, řezbáři, tesaři, sochaři nebo umělečtí kováři. V dnešní uspěchané době, protkané sítěmi mobilních operátorů, kdy z kanceláří a pokojů blikají monitory počítačových sestav a děti si hrají ve virtuálním světě, jen stěží zastavíme svůj krok, pozvedneme hlavu vzhůru a zamyslíme se například nad tím, který umělec obdarovaný fantazií dílo pro další pokolení zanechal. (Začít soutěžit můžete kdykoliv, i s jedním ústřížkem máte šanci na výhru.)

Organizace a spolky

V Buřince se nenudíme

Je jaro, to všichni víme, vše se raduje ze života a ani naši přátelé z denního centra Kouzelná buřinka nezahálají a pilně cvičí, na-

dené organizace bohatě odmění. V případě Diakonie ČCE to bude přihlášením terapeutické dílny centra jako sociální služby, což

cvičují a učí se, aby něco nezameškali a neuniklo jim, z čeho by mohli mít radost nebo čím by mohli udělat radost ostatním.

znamená převedení většiny starostí s fungováním Kouzelné buřinky na bedra Diakonie. V případě sportovců slíbeným peněž-

V roce 2009 již dvakrát veřejně vystoupili - na plese Diakonie ČCE s country tancem a na plese sportovců se sportovně-taneční variací. Za to se jim obě uve-

ním darem z výtěžku dražby, která proběhla na jejich plese. Klienti denního centra se ale účastnili i dalších společenských akcí. Na Den učitelů vlastnoruč-

Fota: archiv Kouzelné buřinky Rýmařov

ně vyrobili malé dárečky pro pedagogy jubilanty. Život je o práci, sportu a taky o zábavě, proto se Kouzelná bu-

tvořili svými vystoupeními například Heidi Janků, Ewa Farna, Děda Mládek Illegal Band, All X, Maxim Turbulenc a další. Kon-

řinka vypravila do Prahy, ačkoliv je tam cesta dlouhá. V nynějším hlavním městě Evropy se totiž konal velký koncert TV Nova pro handicapované z celé republiky,

cert se stal jednou obrovskou diskotékou a našli se i tací, kteří celé dvě a půl hodiny protancovali! Pak se řekne „postižení“...! Motto koncertu „Jste s vámi“

kterých se na tuto událost sjelo víc než šestnáct tisíc. Atmosféra koncertu byla jedinečná, pořad moderovali sourozenci Gondíkoví, všechny přivítal ředitel televize Petr Dvořák a dobrou náladu vy-

bylo příznačné, a proto i my chceme poděkovat všem, kteří jsou s námi, podporují nás a díky jejichž podpoře můžeme věřit, že uvedené motto není jen obyčejnou frází. Díky! A. Přikrylová

Buřinka úspěšná v kuželkách

Společnost pro podporu lidí s mentálním postižením (SPMP) v České republice, o. s., okresní organizace SPMP ČR Bruntál uspořádala v sobotu 18. dubna již 3. ročník krajských závodů v rámci SPMP ČR v bowlingu družstev ve sportovním centru na Jezdecké ulici. Závodu se zúčastnilo osm družstev z Moravskoslezského kraje. Zahájení provedl ředitel závodu Ing. Štěpán Kovář. K dispozici byly dvě dráhy na bowling a dvě drá-

hy na kuželky. Souběžně probíhala soutěž jednotlivců v kuželkách. Absolutním vítězem, který obdržel zlaté medaile a pohár, se stalo družstvo SPR Ostrava, na druhém místě skončilo družstvo Kouzelná buřinka ze SPMP Rýmařov a třetí místo obsadilo družstvo ze SPMP Havířov. V kuželkách se stal vítězem s absolutně nejvyšším počtem hodů Vladimír Litvík z Kouzelné buřinky z Rýmařova.

Věra Mozdřeňová

Foto: archiv Kouzelné buřinky Rýmařov

Český Červený kříž v Rýmařově ve spolupráci s Občanským sdružením Diakonie Broumov, což je nezisková organizace, která poskytuje sociální služby pro občany z okraje společnosti - materiální pomoc sociálně potřebným, azylové ubytování i pracovní příležitosti
(www: diakoniebroumov.org),

VYHLAŠUJE

HUMANITÁRNÍ SBÍRKA

- Letního a zimního oblečení /dámské, pánské, dětské/
- Lůžkovin, prostěradel, ručníků, utěrek, záclon, látek
- Domácí potřeby - nádobí bílé i černé, skleničky - vše jen funkční
- Peří, péřových a vatovaných přikrývek, polštářů a dek

VĚCI, které z ekologických důvodů VZÍT NEMŮŽEME: obnošené boty, kožichy, oděvy z umělých vláken, kabáty, ledničky, televize, nábytek, počítače, jízdní kola a dětské kočárky - ty se transportem znehodnotí.

Sbírka se uskuteční:

**26. a 27. května 2009 v 9 - 14; 13 - 17 hodin
v Rýmařově na Palackého 11**

Děkujeme za Vaši pomoc.

Diakonie Broumov je nezisková humanitární organizace, která poskytuje materiální pomoc potřebným občanům u nás i v zahraničí a dává práci lidem, kteří jsou těžko umístitelní na trhu práce.

Významné ocenění za přínos pro Český červený kříž

Ve čtvrtek 17. dubna převzala členka místní skupiny (MS) Českého červeného kříže v Rýmařově paní Jarmila Koudelová za svou dlouholetou a mimořádně obětavou práci vyznamenání od Oblastního spolku Českého Červeného kříže „Za obětavou činnost v ČČK“.

Paní Jarmila Koudelová je členkou MS Rýmařov od roku 2000, ve výboru MS ČČK Rýmařov pracuje od roku 2001. Je dobrou duší ošacovacího střediska, obětavě se stará o jeho provoz - ona a její spolupracovnice přijímají darované šatstvo, třídí jej, případně i upravují, a nabízejí je sociálně slabým

občanům či lidem v nouzi. Bez nároku na odměnu každý měsíc spolehlivě zajišťuje fungování střediska a pomáhá také při organizování nejrůznějších kulturních i osvětových akcích.

Věnovat čas od času pár drobných mincí na dobročinné účely je záslužné, ale věnovat vlastní volný čas a životní energii je v dnešní době skutečně obdivuhodné. Naši kolegyni a spolupracovnici proto blahopřejeme k získání tohoto ocenění a přejeme jí, aby jí energie a dobrá vůle vydržela i v dalších letech.

Za místní skupinu ČČK Rýmařov
předsedkyně Bc. Věra Kolářová

Foto: archiv ZO ČČK Rýmařov

Diakonie
Ceskobratrské církve evangelické
Středisko v Rýmařově

DPS Revoluční 30

Od 10 do 12 hodin
ve společenské místnosti DPS

Měření krevního tlaku budou provádět zdravotní sestry z Diakonie.

V rámci světového dne hypertenze pořádá

Měření krevního tlaku

ve čtvrtek 14. května

DPS Lidická 14

Od 10 do 12 hodin
ve společenské místnosti DPS

Zpravodajství města Břidličné

Uklidme svět

Ano, přesně tak zní název mezinárodní akce, ke které se přidal i ČSOP (Český svaz ochránců přírody) a podpořilo ji rovněž

Ministerstvo životního prostředí ČR. Samo sebou, že se tato výzva dostala i do ZŠ Břidličná. A tak si žáci druhého stupně spolu s peda-

gogy řekli, že to nelze odmítnout, protože kdo z nás by nežil rád v uklizeném prostředí. Proto se rozhodli, že letošní Den Země oslaví právě připojením se k této akci nazvané Clean Up the World. A proto nelenili, vzali hrábě, košťata, rukavice i nezbytné pytle na odpad a vyrazili do boje s nepořádkem. Nutno dodat, že nebyli docela sami. Na pomoc jim přišli i zaměstnanci MěÚ Břidličná. Starosta Bohumír Kamenec přidělil pro tyto účely nejen multikáry na odvoz odpadu, ale i moc šikovné a obětavé zaměstnance, kteří žákům při odklizení odpadů velmi pomohli. A že to nebylo nadarmo, o tom svědčí více jak 30 až po vrch naplněných velkých pytlů. Určitě si každý, kdo půjde na procház-

ku kolem vodárny, střelnice, ale i dalších míst, všimne, jak to tam prokouklo.

Že si za tento krásný a společensky prospěšný čin zaslouží všichni zúčastnění velkou pochvalu, o tom není pochyb. Ale ta pochvala by byla o to opravdovější, kdyby si od teďka každý z nás rozmyslel, zda je opravdu třeba, aby odhodil prázdnou PET či jinou láhev jen tak na zem, zda by ji nemohl donést do nejbližšího koše, zda opravdu musí odhazovat kolem sebe papírky, vajíčky atd. Tak si budeme navzájem držet palce, aby nám čistá Břidličná vydržela co nejdéle, abychom byli schopni vážit si snahy druhých a sami dokázali přispět též svojí „troškou do mlýna“. *Text a foto: Květa Děrdo*

Písmeno abecedy bylo domalováno

V měsíci lednu byla městskou knihovnou v Břidličné vyhlášena dětská soutěž „Namaluj písmenko abecedy“. Soutěž trvala do konce března a zúčastnili se jí žáci ZŠ Břidličná. Bylo těžké vybrat nejhezčí písmenko. Mezi nejlepší malíře patří Rosta Koželoužek, Tereza Formánková, Nikola Janáčová, Katka Mihálová, Filip Vaněk a Veronika Pernicová. Věcné ceny do soutěže věnoval AL Invest Břidličná.

Text a foto: Jaroslava Charvátová

Májový volejbal

Na střelnici Klubu biatlonu v Břidličné se na 1. máje uskutečnil již 11. ročník „Májového volejbalového turnaje“. Krásné a slunečné počasí přispělo k výborné atmosféře turnaje, kterého se zúčastnila čtyři družstva z Břidličné a okolí. Turnaj tradičně výborně připravil a komplexně zabezpečil Sportovní střelecký klub Břidličná. Pro účastníky a diváky byly připraveny opékané makrely, grilovaná kuřata a klobásky, zároveň tekuté občerstvení všeho druhu co hrdlo ráčilo.

Turnaj byl zahájen tradičním všeobecným líbáním pod krásně rozkvetlými třešněmi v areálu střelnice a lité boje mohly začít. V družstvech po pěti hráčích byli zastoupeni jak aktivní sportovci, tak i zapálení amatéři, kteří se chtěli ukázat před početným obecnstvem. Vítězem však může být jen jeden. Prvenství si odneslo družstvo ve složení Kateřina Damková, Michaela Kmitová, Vilém Šafář, Ladislav Vaněk a Pavel Němeček. Všechna družstva byla za své výkony pořadatelé turnaje odměněna, spokojenost všech byla zjevná.

Po skončení oficiálního turnaje si zahrála proti sobě dvě družstva, jedno složené z domácích a druhé z okolních hráčů. Nešlo o výsledek, přesto se bojovalo jako o medaili. Nakonec byli přece jen domácí o kousíček lepší.

Poté začala hrát hudba k poslechu a později i k tanci. Oslava 1. máje se tentokrát opravdu vydařila.

Miroslav Volek

Foto: archiv D. Macha

Z okolnicí obcí a měst

Pestrý den dětí základní školy Stará Ves

Čtvrtek 23. dubna byl pro nás, děti základní školy Stará Ves, oživením. V hudební výchově se učíme o žesťových nástrojích. Paní učitelka Gregovská nám dala možnost poznat zvuky těchto nástrojů. Pozvala mezi nás myslivce pány Švédů, Gajdoše, Horského a Jaroše, kteří předvedli nejen „jak se troubí“, ale vysvětlili i při jakých příležitostech se dané zvuky používají. Názvy polnice a lesnice nám byly zcela neznámé. Jsou to však nástroje, na které se troubí při začátku a konci lovu - tzv. leče. V minulosti se na tyto nástroje hrálo na zámčích. Program byl velmi poutavý a moc se nám líbil.

Opoledne na nás čekalo další překvapení. Paní Kozlová mezi nás pozvala mistra světa a Evropy v ovládní dlouhého biče Ladislava Šína, přezdívaného Gin. Zvuky práskajícího biče v prostoru tělocvičny se rozléhal tak hlasitě, že jsme si zacpávali uši a zapomínali přitom zavřít pusy. Ginův um vyrážel dech a náš potlesk nebral konce. Nakonec se s námi nechal na památku vyfotit. Škoda jen, že nepřálo počasí. Tělocvična byla pro kouzla s bičem přece jen málo prostorná. Všem vystupujícím, kteří nám věnovali své vzácné minuty, srdečně děkujeme. *Za všechny děti*
Denisa Hamerková

Svěcení v Lomnici

V neděli dne 26. 4. se v Lomnici uskutečnilo dlouho očekávané svěcení obecních symbolů - praporu a znaku. Ty obec užívá v jejich stávající podobě již od roku 2003, ale vysvěceny doposud nebyly. Slavnostní akt započal v místním kostele sv. Jiří, kde nejprve starosta Jaroslav Jelínek pronesl krátkou řeč, v níž představil historii obce a průběh žádosti o schválení podoby nového praporu. Následovala mše sloužená p. farářem Piotrem Romanem Oskwarkem, který ve svém kázání vyzdvihl hodnotu pravého bratrství. Hlavním motivem slavnosti tak byla analogie mezi společenstvím obce a společenstvím víry. Po vysvěcení symbolů ještě proběhlo svěcení kapličky před kostelem, jejíž zvon pak směl každý zkusit rozeznít. Po tomto aktu se účastníci odebrali na krátkou oslavu spojenou s vystoupením sboru Bernardini z Břidličné, který tentokrát nabídl písně duchovní i světské. Celá slavnost tak ukázala, že mezi oběma póly obecního života zdaleka nemusí být rozpor.
JaPo

POJEĎTE S NÁMI NA TÁBOR Galaxy trip 2009

Integrovaný dětský stanový tábor Klubička (4. - 17. 7. 2009) na základně v lese ve Žďárském Potoce na Rýmařovsku v Jeseníkách, poutavá celotáborová hra s výpravami a s vylety, spaní ve stanech na podsadách ve vlastním kvalitním, teplém spacáku; dva týdny v lůně přírody plné zážitků, síla kamarádství. To je letní tábor bruntálského Klubička, nadace, která je otevřena nejen menším dětem i mladým lidem se zdravotním hendikepem, jejich sourozencům, rodičům, prarodičům i přátelům!

O děti se bude starat zkušený tým vedoucích, zdravotní sestra v týmu, noční ostraha dětí a tábora. Děti budou mít čerstvou stravu 5x denně připravovanou v lesní táborové kuchyni a pitný režim. Pojištění dětí je samozřejmost. **Integrovaný tábor je určen jak dětem zdravým, tak dětem vyžadujícím zvláštní péči.** je vhodný i pro děti s DMO, EPI, astmatem apod., nevyjímaje děti na vozíčku. Na tuzemský ozdravný pobyt lze zažádat o příspěvek zdravotní pojišťovny dítěte a také zaměstnavatele, u sociálně slabých rodin případně též na příslušném městském úřadu.

Tábor pořádá Sdružení rodičů a přátel zdravotně postižených dětí Eva, 79323 Karlovice 353, IČ 45235171. Kontakt: Mgr. Alena Kiedroňová, tel. 732 356 552, www.klubicko-bruntal.cz, mailto: klubicko.bruntal@seznam.cz. Hlavní vedoucí absolvoval akreditovaný kurz pro pořádání táborů. **Odjezd na tábor: 4. 7. v 10 hodin z autobusového nádraží v Bruntále** (u vlakového), po dohodě možná též individuální doprava dětí až na táborovou základnu, **příjezd z tábora: v pátek 17. 7. 2009 v 16 hodin na autobusové nádraží v Bruntále. Tábor 2009 je pořádán s podporou města Bruntálu.** Platba za dítě se hradí na účet pořádající organizace do **15. 6. 2009 (31938771/0100 Komerční banka, variabilní symbol jsou poslední čtyři číslice rodného čísla dítěte) a činí 3600 Kč.** Alena Kiedroňová

Foto: archiv Sdružení Eva

Připomínáme si

Smutné jubileum bývalé dominanty Pradědu

Letos uplynulo padesát let, kdy se osudového dne 2. května 1959 zřítíla kamenná rozhledna na Pradědu. Svého času bývala pýchou nejvyšší hory Moravy a Slezska, ale její majestátnost nepřekročila ani půl století. Další řádky objasní příčiny jejího smutného konce.

Počátky rozvíjejícího se turistického ruchu v Jeseníkách jsou spojeny zejména se vznikem Moravskoslezského sudetského horského spolku, který byl v roce 1881 ustaven ve Frývaldově, dnešním Jeseníku, a byl první organizací turistů v jesenické oblasti. Členové tohoto spolku vykonávali svou činnost dobrovolně a zdarma. Peníze na svou činnost získávali z členských příspěvků a sbírkami od bohatých mecenášů. Budovali a upravovali turistické stezky a současně je značili, na příhodných místech zřizovali útulny. Významnou jejich činností na přelomu devatenáctého a dvacátého století bylo budování rozhleden na vybraných vrcholech Jeseníků. Postupně tak postavili čtyři věže, mezi nimi i kamennou rozhlednu na Pradědu.

Historii pradědské rozhledny provázely od počátku i po dobu její existence v letech 1912 - 1959 mnohá úskalí a problémy. Tím nejzávažnějším při její stavbě byl nedostatek peněz. Proto se šetřilo, jak čas ukázal, na nepravém místě. Právě v tomto případě neplatilo známé přísloví, že „kdo šetří, má za tří“. Z úsporných důvodů se stavitelé rozhodli těžit kámen v nedalekých Tabulových skalách. Podle odborníků to však byl kámen málo pevný a sál vodu jako houba. Pro drsné klimatické podmínky to byl zcela nevhodný stavební materiál.

O stavbě rozhledny na Pradědu bylo rozhodnuto v roce 1897, ale samotné práce začaly až 30. června 1904. Přestože už bylo léto, půda byla ještě stále promrzlá do hloubky dvanácti centimetrů. Část stavebního materiálu tahalo pět zakoupených koní po nově upravené příjezdové cestě z Karlovy Studánky. V prostoru dnešní chaty Barborka, která tam ovšem tenkrát ještě nestála, byla přepřahací stanice. Dělníci pracovali denně od časného rána až

do pozdního večera. Protože cesta do údolí byla dlouhá, zůstávali na vrcholu od pondělka do soboty. Práce však postupovaly pomalu. Do masivních zdí se spotřebovalo hodně materiálu, a když dělníci 6. října 1904 stavbu zazimovali, dosahovalo zdvo pouze do výše dvou metrů. Dvaadvacet metrů věž měřila v roce 1906 a dalších deset metrů do její konečné výšky dvaatřiceti metrů mělo být doděláno do roku 1908.

V srpnu roku 1906 měl rozhlednu pokřtít samotný panovník František Josef I. Ze slávy však sešlo, neboť spolku došly peníze. Navíc voda a mráz objekt poškozovaly, takže byly nutné průběžné opravy. Stavba byla náročná, protahovala se a prodražovala. Slavnostního otevření se dočkala až v roce 1912. Na počest vládnoucího rodu rakouského mocnářství jí dali název Habsburgwarte (Habsburská věž). V katastru obce Malá Morávka tak přibýlo další stavení, s číslem popisným 207. V přízemí byla restaurace, v dalších dvou patrech byly pokoje pro hosty. V sedmém patře pak ochoz rozhledny. Ani po kolaudaci však nebyly obytné místnosti obyvatelné. Zdi totiž nebyly ještě dostatečně prochlé. Provoz ubytovací kapacity komplikovala značná vlhkost, a nikdy proto plně nesloužila svým účelům. Shoda nepříznivých okolností pak pronásledovala věž až do jejího zřícení. Už po jedenácti letech od otevření žádal Okresní úřad v Bruntále v roce 1923 o uzavření rozhledny z bezpečnostních důvodů a o její rekonstrukci.

Členové sudetského horského spolku však věž nenechali padnout. Byla opravena vyhlídková věž, pokoje a restaurace, která svou heraldickou výzdobou připomínala síň starogermánského hradu. V přízemí rozhledny se nacházela monumentální dřevorežba, která zobrazovala Pradědovu říši. Byla na ní Karlova Studánka, pramen Bílé Opavy, permonici dolující zlato, pracující rolníci, to vše zasazené do jesenické krajiny. Všemuvodila dominantní postava muže s plnovousem, který měl za opaskem hornické kladivo.

Na rozhledně umístěná pamětní deska obsahovala tento text:

Poutníče, prodli zde v krátkém mlčení,
stojíš teď uprostřed říše pověstí,
kde Pradědův dobrotivý duch
stěhl bohům podobem
po všechny časy.
Následuj nyní cíl poutí
ušlechtilých lidí,
kteří šli před námi připravovat
cestu.
Kteří nám otevřeli nebeskou
idylu hor
na jasných hůry výšinách.

Budiž díky všem za jejich dílo,
za jejich činy,
to co vzešlo z hluboké lásky
k vlastní.
Jejich jméno nebud nikdy
zapomenuto.
Bud nám posvátné dědictví
vlasti.
Vše co jí dalo dech, tvárnost
a hodnotu.
Budiž nám vždy zachováno,
víra, vlast, národ a krb domova.

Po skončení dalších oprav vzplál 9. září 1934 u paty rozhledny obrovský táborák s ohňostrojem. Všichni turisté se tak dozvěděli, že rozhledna na vrcholu je opět přístupná. Každý rok pak pořádali na Pradědu horské slavnosti, poslední 14. srpna 1938. V té době se již věž dávno jmenovala Altvaterwarte (Pradědská věž).

Po válce ještě nějakou dobu věž sloužila svému účelu, nikdo se však o ni nestaral a začala chátrat. Teprve po roce 1951 se jí ujal Turista Praha, který začal pracovat na její záchraně. Práce však postupovaly velmi pomalu. Nakonec bylo rozhodnuto horní část odstřelit a postavit ji znovu. Po zvážení byl však záměr změněn na postupnou opravu. Kritická situace vyvrcholila v roce 1957, kdy byla věž z technických a bezpečnostních důvodů pro veřejnost uzavřena. V obvodové zdi se objevily až šest centimetrů široké a tři metry dlouhé pukliny. Své udělaly i drsné povětrnostní podmínky. Rozbitými okny, dveřmi a dírami ve střeše do budovy zatékalo. Dílo mrazu, deště, sněhu a větru umocňovali vandalové, kteří ničili a rozkrádali vnitřní vybavení. To byla již otázka krátkého času, kdy zkáza rozhledny bude dokonána. Proto ani nepřekvapilo, když se horní část rozhledny samovolně 2. května 1959 zřítíla. Skupina dělníků, která se v těch dnech chystala opravit dlouhou chátrající rozhlednu, místo rekonstrukce pak odklízela trosky. Při rozebírání trosk pracovníci vyprostili z kamení tři desky původního obrazu. Dochovala se nejcennější část postavy Praděda. Vedle tří fragmentů se zachovala i fotografie a detaily díla. A to jsou podle archivních a studijních materiálů základní údaje a informace o historii, trvání a zániku rozhledny na Pradědu. Pokud byste chtěli zhlédnout repliku pradědské rozhledny, museli byste zajet do německé obce Wurzbach v Thüringenwaldu. Tato přesná kopie stavby ve všech parametrech byla slavnostně otevřena 28. srpna 2004.

Foto a text Jaroslav Ringl

Poděkování

Dne 16. 4. 2009 jsem na lavičce zapomněla kabelku. I když jsem tuto skutečnost zjistila po cca 50 metrech a vrátila se, kabelku jsem již nenašla. Přiznám se, že jsem v její navrácení nevěřila. Jaké bylo moje překvapení, když v odpoledních hodinách přinesla kabelku jedna poctivá a hodná paní středního věku. Kabelku přebíral manžel, který zřejmě v šoku

z toho, že ještě existují poctiví lidé i v dnešní době, se ani nezeptal na jméno poctivé paní. Paní nejenže přinesla kabelku až do bytu, ale nevzala ani žádné nálezné. Proto touto cestou velmi děkuji poctivé nálezkyni a této paní chci říci, že minimálně dva občany města přesvědčila, že existují stále poctiví lidé, kteří dávají přednost poctivostí a slušnosti před

chamtivostí a nezájmem o své spoluobčany. Věřím, že si z jednání poctivé nálezkyně vezmou příklad všichni občané našeho města. Je krásné a milé vědět, že poctivost i v současné složité době existuje.

Za všechno ještě jednou moc děkujeme.

(Pisatelka nechce uvádět své jméno.

Adresa je v redakci)

Poctiví lidé ještě existují

Je pondělí 20. dubna něco kolem 16. hodiny. Žena vchází do Kauflandu v Bruntále. Pospíchá, jde do oddělení zeleniny. Nakupuje to nejnnutnější, brambory, mrkev, odváží si jeden celer. Peněženku si odkládá u váhy. Přemýšlí, co dál? Musím ještě pro chléb, pečivo, poté pro léky pro sebe, pro manžela, který sedí v bolestech v autě a čeká. Chce nakoupit, chce se podívat na papírek, kde má napsáno, co ještě potřebuje. Ó běda, kde je peněženka. Já nemám peněženku. Přemýšlí. Rychle se vrací do oddělení zeleniny. Uvědomuje si, že naposledy ji položila k váze. Vypadá a zní to jako horor. V očích ženy důchodkyně to skutečný horor je.

Co budu dělat, když peněženku nenajdu, přemýšlí. Vzala jsem poslední peníze, co jsme

doma měli. Do termínu vyplacení důchodu zbývá ještě týden. Skoro přiběhne do oddělení zeleniny a ejhle, tam stojí mladý pán s holčičkou a ptá se, jestli peněženka co má v ruce někomu nepatří jinak, že ji odnese do informací odevzdat.

Manželce spadl kámen ze srdce. Ta žena, o které jsem se zmiňoval, je totiž moje žena. Domluvili se spolu. Žena se chtěla s poctivým nálezcem vyrovnat. To pán odmítl, že opravdu nic nechce a odcházel. Manželka v rozčilení stačila dát holčičce alespoň 20 Kč. Směšná (v tomto případě) částka. To si žena uvědomila, až se pomalu dostávala ze šoku.

Vážený pane, chci vám poděkovat z celého srdce a upřímně za to, co jste udělal a jak jste se zachoval. Zvláště v této době. Přesvědčil

jste nás, že hodní a poctiví lidé na světě ještě existují. Kéž by takových lidí bylo víc, bylo by určitě na světě mnohem, mnohem líp. Jsme na sklonku života, přesto se z každého dne (i když jsme oba nemocní) radujeme.

Vy jste nám vašim chováním pár příštích dnů moc zpříjemnil a ubezpečil nás, jak jsem již psal, že hodní lidé ještě existují.

Ještě jednou vám upřímně děkujeme. Chtěli bychom vám popřát hodně zdraví, štěstí, pohody. Dík, dík. *Manželé Kabelkovi, Vajglův*

PS: Kdyby bylo možné, hrozně rádi bychom poznali člověka, který svým krásným činem hodně pomohl. Chtěli bychom alespoň nějakou maličkost se odměnit vaší holčičce, když již ne vám. Prosím umožněte nám to - vděčným důchodcům. Moc si vás vážíme.

Tři rýmařovská zastavení

Po trpkých zkušenostech jsem se zařekl, že už se nebudu k ničemu vyjadřovat, ale...

Zastavení první. Kaple V Lipkách. O její převzetí má zájem město a vím, že nabídka městu skutečně padla, přesto jsem osobně proti a mám k tomu řadu důvodů. Když luteráni po roce 1555 převládli na janovickém panství a odebrali katolíkům kostely, ponechali jim kromě nevelkého kostelíka ve Skalách i proslulou poutní kapli. Od roku 1948 se nepokusili vzít kapli církvi ani komunisté, o jejichž poměru zvláště ke katolíkům si nelze dělat nejmenší iluze včetně toho, že vyvlastnění jejího majetku patřilo léta k předním stranickým hitům. Ergo, co neudělali protestanti ani komunisté, má provést naše město? Dodnes se táhne nekonečný seriál vracení rozkradeného majetku církvi díky jedné obskurní postavě z parlamentu. Nemohu tedy pochopit, proč by se měla diecéze zbavit jedné z nejcenějších svatyní mezi Opavou a Olomoucí, perly severní Moravy. Kaple je vždy na požádání přístupná, nepama-

tuji, že by pan děkan třeba jedinkrát odmítl otevřít ji návštěvníkům. V kapli se pořádají koncerty různých hudebních žánrů včetně barokní opery s fascinujícími počty posluchačů. Kaple s inventářem je v naprostém pořádku, chybí jen nová fasáda, proč raději nepomoci, vždyť kaple slouží Rýmařovanům stejně dobře i ve vlastnictví církve. Odmítám označit odpor věřících proti předání kaple za hysterický, považuji jej za adekvátní a morální, a to nemluvíme o péči, kterou jí věnují. Hovořím sice sám za sebe, ale dodávám, že mezi lidmi, s nimiž se stýkám nebo s kterými jsem o věci hovořil, a jsou to příslušníci různých vyznání či úplní ateisté, jsem nenašel jediného, který by měl odlišný názor, což mě v tom mém utvrdilo.

Zastavení druhé. Bývalé gymnázium (ZŠ) v důstojném historizujícím slohu z roku 1902 začíná mizet pod hrubiánskými deskami polystyrénu. Jen nádherné výklenky s trojúhelnými frontony, jak vidět, firma odmítá zakrýt, mizí však pásové bosáže

i jenná rustika výše. Neviním firmu, která se na akci podílí. V době, kdy práce ubývá, stěží zakázku odmítnout a ohrozit podnik i zaměstnance. Nevezmu já, vezme jiný. Nezabývá totiž pistolí, ale ten kdo zmáčkne spoušť. Kdysi jsme nazývali provinčním socialistickým barokem vášnivě otloukání hezkých členitých fasád pro kasárensky strohé plochy břízolitových omítek. Přichází snad umělohmotné postkomunistické rokoko? A záměr? Chybí informace, boční zeď je

však zatím beznadějně jednotvárná. Jako člověk s úctou k minulosti si eklují sebelepší recentní umělohmotné atrapy, polystyrén opravdu sluší panelákům. Už vůbec nechápu zateplování kvalitní cihlové stavby. Zkušený, leč rozčilený stavař, který mě na věc upozornil, tvrdil, že zateplovat se dá i zevnitř. Pravda, těžko říci, co by pěnová chemie udělala s dlabavými dětmi a naopak.

Zastavení třetí. Stačí popojít k další stylové budově bývalého nižšího gymnázia (1873), pozdě-

Foto: archiv Jiřího Karla

ji okresního hejtmanství i družstva Jednota. Stejná písnička! Objekt, nad nímž by se jinde dmuli pýchou, nese zrádné stopy „ministerstva přístavby“. Je to soukromý majetek a nikomu prý do toho nic není. Opravdu? Úpravy jsou poněkud děsivé, leč většinou nikoli nevratné. Zatím. Snad majitel nenechá osekát štukovou výzdobu. Lze přece po-

stupovat s citem, viz nedaleko vzorně zrestaurovaná Flemmichova vila, radnice, adaptované Slunce atd.

Tři krásné budovy prezentovaly ještě nedávno pozoruhodný koutek Rýmařova z konce 19. a poč. 20. století včetně citlivě opravené vily České policie. Ba i v pozdějším přístavku stanice vidět citlivá a vkusná ruka stavitele.

Alespoň jednou - klobouk dolů. Je mi ctí, že jsem mohl být členem městského zastupitelstva v letech 1991 - 1994, které dokázalo zastavit otloukání štuků a bourání, zahájilo opravu radnice a zachránilo krásný secesní dům dnešní lékárny, který naši předchůdci připravili ke zbourání atd. Vše se nepodařilo a udělali jsme řadu chyb, ale tehdy

z Rýmařova zmizela nadlouho odporná česká bestia triumfants. Věřili jsme, že směr byl správný a má se držet dál. Nebo ne?

S radostí akceptuji, že si kapli církev ponechá (vím to od 5. 5), s menší, že na fasádě ZŠ nahradí zakryté prvky polystyrénové, umělé hmoty mě trochu děsí.

Mgr. Jiří Karel

Seriál

PRVNÍ POMOC U DĚTÍ:

Informace Místní skupiny ČČK - První pomoc při neúrazových stavech

34. Nežádoucí reakce po očkování - 1. část

Očkování (vakcinace) je jedním z neúčinnějších způsobů ochrany před vážnými nakažlivými a smrtelnými nemocemi. Po aplikaci očkovací látky, která obsahuje oslabené nebo mrtvé zárodky vyvolavatele dané nemoci (části viru, bakterie, plísně...), dojde k povzbuzení lidského obranného imunitního systému. Nedojde k vlastnímu onemocnění, ale dítě si začne vytvářet protilátky, které ho v budoucnu ochrání před nemocí, proti které je očkováno. Očkování je vysoce účinné, účinnost se pohybuje mezi 85-95 %. Po zavedení vakcinace došlo k zásadnímu snížení nemocnosti a úmrtnosti na infekční choroby po celém světě. Některé smrtelné nemoci, jako například neštovice, byly dokonce zcela vymýceny. Případná neochota rodičů k očkování jejich dítěte souvisí s obavami, že po očkování nastanou komplikace v souvislosti s aplikací očkovací látky. Nicméně přínos vakcinace jednoznačně

a mnohonásobně převládá nad rizikem možných nežádoucích účinků očkování a po poučení toto většina rodičů chápe. Navíc při současném pohledu na léčiva musí lék splňovat podmínky nejen účinnosti, ale zejména bezpečnosti. V dnešní době používané očkovací látky podléhají pravidelným a náročným kontrolám, proto jsou vysoce bezpečné. Ani obava z negativního účinku očkovací látky na imunitní systém zdravého dítěte nebyla nikdy potvrzena. Zvláštní opatření je třeba pouze u tzv. rizikových skupin dětí s daným onemocněním (chronické neurologické onemocnění, častá nemocnost dítěte, vleklé onemocnění dýchacího nebo oběhového systému, těžké alergie apod.), u kterých by mohlo očkování způsobit zhoršený průběh základního onemocnění. Tyto děti se pak očkují v rámci individuálního očkovacího kalendáře v tzv. očkovacích centrech, kam je odešle jejich praktický lékař.

Povinné očkování v ČR spočívá v aplikaci vakcíny proti *tuberkulóze*, smíšené vakcíny proti *záškrtu, tetanu a dávivému kašli*, vakcinaci proti *přenosné dětské obrně*, aplikaci smíšené vakcíny proti *zarudkám, spalničkám a příušnicím*. Nověji je zařazena vakcína proti *haemophilovi B* a infekčnímu zánětu jater - *hepatitidě B*.

Dobrovolného očkování využívá mnoho rodičů například proti *meningokokovým nákazám, klíšťové encefalitidě, virové hepatitidě typu A, chřipce*.

Speciální očkování se provádí zcela individuálně před odjezdem do exotických zemí.

Nežádoucí účinky po očkování jsou dvojího druhu:

- **Místní** - vznikají v místě vpichu do 12 až 48 hodin po očkování. Projevují se jako **zarudnutí, mírná bolest a otok místa vpichu**. Tyto mírné reakce provází až 20 % očkovanych osob. Vážnější reakcí je zatvrdnutí nebo vytvoření dutiny

vyplněné bakteriálním hnisem a vyskytuje se zřídka.

- **Celkové** - závisí na druhu a typu očkovací látky. Lehké a mírné nežádoucí reakce se projevují **bolestí hlavy, zvýšením teploty** nepřesahujícím 39 °C, **zduřením lokálních mízních uzlin, zvracením a průjmem**. Tyto reakce se objevují od několika hodin až do 10 dnů po očkování. Průběh bývá příznivý a příznaky samy odezní bez následků. Zcela výjimečně (u 1 dítěte na 1 milion očkovanych) se mohou objevit těžké nežádoucí reakce projevující se vysokými horečkami, křečemi, jinými neurologickými příznaky, více než 3 hodiny trvajícím neztišitelným pláčem dítěte apod.

MUDr. Pavel Srnský

(První pomoc u dětí)

(Pozn.: redakce se tímto omlouvá za technické nedopatření, díky němuž došlo k záměně seriálu První pomoc u dětí č. 34 za 35 v minulém vydání. Děkuje se za pochopení.)

celostátní soutěž barevné fotografie
o cenu Karla Schinzela 2009

Kalendář soutěže

Vyhlášení : 16.2.2009
Uzávěrka : 17.5.2009
Vyhodnocení : 25.5.2009
Výstava fotografií : 1. - 21. 6. 2009

propozice a více informací na:
www.schinzelsvcrymarov.cz

SVČ Rýmařov
Okružní 10,
795 01 Rýmařov
Tel.: 554 211 410
Jakub Vala
E-mail: grafika.svc@seznam.cz

www.schinzelsvcrymarov.cz

Sport

Desetibojaři absolvovali další dvě disciplíny

Dvěma dalšími disciplínami pokračoval 33. ročník Rýmařovského desetiboje. V měsíci březnu se desetibojaři sešli u zelených stolů, aby porovnali své umění ve stolním tenisu.

Nízká účast v kategoriích žen ubrala na dramatičnosti, a tak platilo, že kdo nelenil a přišel si zahrát, stál na bedně. V kategorii žen A si nejlépe vedla Jana Pitorová, druhá skončila Katka Kolářová a třetí Marcela Žáková. Kategorii žen B vyhrála Markéta Míčková před Alenou Jurášovou a Bohumilou Konečnou.

O to napínavější byly souboje mužů. K vidění bylo leccos,

obrná i útočná hra, točené míčky i pověstná „prasátka“. Nejdříve dopoledne zasáhli do bojů muži kategorie B. Nikdo nechtěl pustit svůj servis a bojovalo se o každý míček. Nakonec nejpevnější nervy měl Ladislav Chladný, o druhé a třetí místo se podělili Josef Vosyka a Miloslav Slouka.

Odpoledne se tělocvična zaplnila muži kategorií A a C. Muži kategorie C se letos mohou pochlubit nejlepší účastí a jejich bojům nechybí zdravá rivalita. U zeleného stolu si nejlépe vedl Václav Orlík a zvítězil před Ivem Volkem a Jaroslavem Lachnitem.

V mužích kategorie A prokázal své kvality Jiří Hnilo, za ním se o druhé a třetí místo podělili Karel Toman a Tomáš Vavříčka.

V sobotu 25. dubna 2009 se sešli desetibojaři u své osmé disciplíny, kterou byl vrh koulí. Přečísané slunné počasí provázelo celý průběh této disciplíny, kterou opět vzorně zorganizoval Jaroslav Hofman za vydatné pomoci Pavla Konšackého a Tomáše Vavříčky.

V silně obsazené kategorii mužů C rozhodl o svém vítězství Ivo Volek výkonem 10,65 m.

O další místa byl sveden tuhý boj a v závěru rozhodovaly centimetry. Jaroslav Hofman výkonem 10,18 m obsadil druhé místo a Václav Orlík výkonem 10,16 m skončil třetí.

Stejným náčiním, tedy 4 kg koulí, zasáhly do bojů i obě kategorie žen. V kategorii žen A si prvenství zajistila výkonem 6,83 m Marcela Žáková před druhou Katkou Kolářovou (6,20 m) a třetí Janou Pitorovou (6,16 m).

Jana Egidová v kategorii žen B si již prvním hodem 7,26 m zajistila vítězství před Markétou Míčkovou (6,93 m), která odolala závěrečnému náporu Aleny Jurášové, jež s výkonem 6,85 m skončila třetí.

V kategorii mužů B se vrhlo 5 kg koulí a o umístění na stupních vítězů rozhodovaly pouhé tři centimetry. Zvítězil Miloslav Slouka výkonem 10,08 m, druhý Hynek Janků dosáhl výkonu 10,06 m a třetí skončil Pavel Kolář výkonem 10,05 m.

Nejtěžší náčiní čekalo na muže kategorie A. Zde Pavel Konšacký potvrdil papírové předpoklady na vítěze a výkonem 10,05 m si zajistil prvenství. Druhý Jiří Jaroš za ním zaostal o půl metru výkonem 9,54 m a třetí Karel Toman o více než metr - 8,94 m. Další disciplína - skok daleký - je naplánována na pátek 15. května 2009 od 16.30 hodin. Desetibojaři si vyzkouší nové doskočiště u Základní školy na Jelínkové ulici. *Alena Jurášová*

Foto: archiv Rýmařovského desetiboje

Průběžné pořadí po osmi disciplínách vypadá takto:

Ženy A: Andrea Továrková, Katka Kolářová, Jana Pitorová

Ženy B: Eva Sovišová, Alena Jurášová, Markéta Míčková

Muži A: Jiří Hnilo, Jan Hnilo, Jiří Jaroš

Muži B: Hynek Janků, Pavel Kolář, Lubomír Křimský

Muži C: Ivo Volek, Jaroslav Hofman, Ivan Soviš

Amatérští kuželkáři nezahálejí

Ve středu 29. dubna 2009 skončila jarní část soutěže tříčlenných družstev amatérů na 60 hodů sdružených - MAKL 2009. V letošním roce se do soutěže zapojilo 42 družstev. Po dva měsíce bojovali kuželkáři ve čtyřech skupinách. Můžeme konstatovat, že úroveň této soutěže neustále stoupá a na kuželně bývá při zápasech vynikající atmosféra.

V nejvyšší 1. lize vede po jarní části družstvo Erna před KOM 1 a Fagus. V jednotlivcích je na prvním místě Petr Chlachula z družstva Fagus průměrným výkonem 264,5 kolků na zápas.

V 2. A lize jsou na prvních třech místech KOM 3, MIJABR a RD 6. Nejlepší mezi jednotlivci je Oldřich Sigmund z družstva RD 2 výkonem 243,7 kolků.

V 2. B lize vede tým KOM 2, druhé místo patří družstvu Veolia a třetí družstvu KKP.

Mezi jednotlivci vede František Tušínovský z družstva KOM 2 výkonem 257,3 kolků.

Ve 3. lize kraluje družstvo Mezikozi. Následují družstva KARDE 2 a S-13. Nejlepší jednotlivce Vladimír Pán z družstva Mezikozi dosáhl průměrného výkonu 250 poražených kolků na zápas.

Již nyní je pro amatéry vypsán další turnaj, a to turnaj dvojic na 120 hodů sdružených - RÝMAŘOV CUP 2009, který začne 11. května 2009 a bude pokračovat následujících pět týdnů. Do soutěže je přihlášeno 32 dvojic, a tak se můžeme těšit na zajímavé souboje na kuželně.

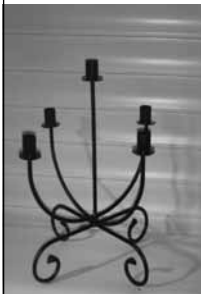
Alena Jurášová

MTB Cykloklub Stará Ves a SVC Rýmařov pořádají
NA KUBITÁRNĚ
Neděle 24. května 2009
Lyžařské tratě ve Stráleckém údolí
(Hornoměstská zatáčka)
Prezence: Od 9:00h do 9:45h. Start: 10:00
více informací na
www.jesenickysnek.com
nebo **www.svcrymarov.cz**

JAK VYJDE

10/2009

Další číslo
**RÝMAŘOVSKÉHO
HORIZONTU**bude v prodeji od
22. 5. 2009 Uzávěrka pro vydání
je ve čtvrtek 14. 5. 2009 do 12 hodin**Budeme očekávat vaše příspěvky!****Soukromá řádková inzerce****Prodej**Prodám pozemek 3637 m² v Rýmařově za nádražím. Lze na něm stavět vodní nádrže, stavby na vodních tocích, sítě a zařízení technické infrastruktury, stavby parkovacích a manipulačních ploch, zahrady a stavby s tím spojené. Cena dohodou. Informace na telefonu 739 700 639.**KOVÁŘSTVÍ - ZÁMEČNICTVÍ****JIRÍ HANSLIAN**

- vjezdové brány, branky
- kovové ploty
  - vnitřní,
  - vnější zábradlí
- okrasné mříže
- reklamní panely
- bytové doplňky
- schodiště

Mříže na míru, okrasné a přitom bezpečnostní, dle individuálních přání zákazníků, zhotovíme v různých provedeních

KONTAKT:

Tel.: 554 230 045

Mobil: 723 773 363; 607 515 489

Fučíkova 125, 765 01 Rýmařov

Krytý bazén v Břidličné**Plavání pro veřejnost v květnu**Každé pondělí v lichém týdnu
bude plavání pro veřejnost do 18 hod.

Pondělí	14.00 - 20.00	Úterý	14.00 - 17.00
Středa	14.00 - 20.00	Čtvrtek	14.00 - 19.00
Pátek	14.00 - 20.00	Sobota	13.00 - 20.00
		Neděle	13.00 - 20.00

Každé úterý a čtvrtek od 17.00 do 18.00 se koná aerobik.

Teplota bazénu 28 °C (malý), 26 °C (velký), teplota vzduchu 29 °C

Účetnictví

- podvojně účetnictví,
- daňová evidence,
- mzdy,
- DPH,
- daňová přiznání,
- účtování v cizích měnách aj.

Řoutilová Ivana, DiS.

739 053 293

RoutilovaIvana@seznam.cz

Mrskošová Karla

604 802 363

Kancelář č. 16 na Palackého ul. č. 11
(2. patro) - budova Bytermu

**Nabízíme pronajem
nebytového prostoru
v přízemí (18 m²)
v centru města
Rýmařova
(na náměstí).**

Kontakt: 608462781

Vydavatel: Středisko volného času Rýmařov, Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel./fax: 554 211 410, <http://www.rymarov.cz/mesto>
Neoznačené foto: Redakce. **Uzávěrka dne:** 30. 4. 2009. Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení, případně úpravy nevyžádaných příspěvků a nemusí nutně souhlasit se stanovisky uveřejněnými v příspěvcích dopisovatelů. **Odpovědný redaktor:** Mgr. Jiří Konečný. **Adresa redakce:** Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 230 459, mobil: 737 802 259, e-mail: rymhor@seznam.cz.

Vyšlo dne: 11. 5. 2009. Příspěvky laskavě zasílejte nejpozději do 14. 5. 2009. Další číslo vyjde 22. 5. 2009. **Grafická úprava novin a inzerce:** Tiskárna APRO Bruntál, Ruská 10, 792 01 Bruntál, tel./fax: 554 717 196, e-mail: apro@iol.cz. Vydávání povoleno Ministerstvem kultury ČR pod značkou MK ČR E 11017.

Cena 15 Kč

PNEUSERVIS

FIRMY STANISLAV JUŘENA STANSPED

VÁM NABÍZÍ

MIMO JIŽ KLASICKY POSKYTOVANÝCH SLUŽEB
I NOVĚ PLNĚNÍ A ČIŠTĚNÍ AUTOKLIMATIZACÍ

- Momentálně dále nabízí slevu
na skladové zásoby
osobních pneumatik
zn. Barum
ve výši 35 %
(platí do
vyprodání
zásob)

**Najdete nás na adrese:
třída Hrdinů 45, Rýmařov**

Provozní doba: Po - Pá 8⁰⁰ - 16⁰⁰

*V naléhavých situacích se lze na telefonu 774 950 041
dohodnout i jinak.*

Rozšíření služeb pro veřejnost

Od 1. 4. 2009 rozšiřujeme
nabídku služeb pro motoristy!

Nabízené služby:

- prodej motorových olejů značky TEXACO
- výměna olejů
- rovnání poškozených litých disků kol osobních automobilů
- drobné karosářské opravy
- výměna tlumičů pérování
- výměna tlumičů výfuků
- výměna brzdových obložení, kotoučů
- výměna blatníků
- výměna svislých a kulových čepů, ložisek kol, manžet poloos
- výměna autoskel
- svářečské práce technologií CO₂
- dobíjení a kontrola autobaterií
- ostatní opravy po dohodě

Pracovní doba autoservisu:

pondělí - pátek 7 - 15 hodin

V případě nutnosti lze domluvit i individuálně

Přijem zakázek pro autoservis - tel.: 777 799 510

Pondělí - Pátek 7 - 17 hodin

**Na vaši návštěvu
se těší pracovníci naší firmy!**

Od 6. května 2009

OBNOVEN PROVOZ

VEČERKY ŠAFÁŘ

na třídě Hrdinů 27

OTEVŘENO PO - SO 7 - 22

Kontakt na tel.: 554 211 428

RESTAURACE

SLUNNÁ TERASA

Ochutnejte !

DENNÍ MENU

+ nápoj grátis

naše speciality :

- ✓ pšeničné placky - kuřecí, krevetová
- ✓ plněné kapsy - salámová, zeleninová
- sýrová

- ✓ francouzské palačinky - **CREPSY**
v Rýmařově jedině u nás !

- ✓ spousta míchaných nápojů

- ✓ 5 druhů piva
  - 10° KELT - černé
  - 11° Vratislav
  - 12° Staropramen - premium
  - 13° Velvet
  - 14° Stella

Viktorie

PIZZA

- kuřecí, krevetová
- salámová, sýrová
- poskládej si „dle vlastní chuti“

přijímáme platby i stravenkami a platebními kartami
Po - Čt 10-22 hod. Pá, So 10-24 hod. Ne 11-22 hod.

Info ☎ 554 230 331, 602 575 466

www.viktorierymarov.cz

Prarodiče mohou mít vnoučata stále na dosah!

Využijte mimořádnou nabídku tarifu pro seniory!

- Neomezené volání o víkendu do sítě O₂
- 40 volných minut
- Paušál jen 190,- Kč měsíčně
- Nabídka je určena zákazníkům nad 60 let

Prodejna telekomunikační techniky
a služeb pro Telefónica O2 Czech Republic, a.s.

Jan Elšík
ČSA 12 (100m od pošty)
785 01 Šternberk
tel.: 585 000 157

Jan Elšík
náměstí Míru 2 (vedle pošty I. patro)
795 01 Rýmařov
tel.: 554 230 485

A *Telefónica* company

Více možností. O₂

Vyzkoušejte, kolik ušetříte!

Neomezený tarif O₂ NEON L

- **Speciální nabídka pouze pro váš kraj – sleva z 650 Kč na pouhých 400 Kč měsíčně**
- 120 volných minut v ceně měsíčního paušálu do všech sítí
- Volání zdarma o víkendech a mimo špičku do pevné i mobilní sítě O₂

Prodejna telekomunikační techniky
a služeb pro Telefónica O2 Czech Republic, a.s.

Jan Elšík
náměstí Míru 2 (vedle pošty I. patro)
795 01 Rýmařov
tel.: 554 219 095

Jan Elšík
Nové Doby 625
793 26 Vrbno pod Pradědem
tel.: 554 219 095

A *Telefónica* company

Více možností. O₂

Nabídka platí pouze ve Zlínském a Moravskoslezském kraji do 31. 5. 2009 při uzavření smlouvy se závazkem na 2 roky.

Vždy něco navíc - akční bonusy !!!

Záruka - nízké splátky !

Prodloužená záruka.

Výkup vozidel i v úvěru nebo leasingu.

Výkup za hotové - peníze ihned na ruku!

Nejvýhodnější splátkový prodej !

AUTO LAŠÁK

RÝMAŘOV

Těšíme se na Vás !
Po-Pá 8 - 17 hod.
So 8 - 12 hod.

Revoluční 26, 795 01 Rýmařov
autolasak@autolasak.eu
554 211 577

Výhodné financování na počkání, od 0%.

Leasing & úvěr, pojištění

VW Tiguan 1.4Tsi TRACK&FIELD
110 kW, r.v. 2008

naj. 4757 km, servis. kniha, 1. majitel
629.900,- Kč

VW Passat 2.0 TDi 4x4, HIGHLINE
103 kW, r.v. 2006

servis. kniha, 1. majitel, kúže
419.900,- Kč

Škoda Octavia III 1.6 Combi
75 kW, r.v. 2009

NOVÝ NEJETÝ VŮZ, KOMPLETNÍ DOKUMENTACE
429.900,- Kč

VW Passat 1.9 TDi TRENDLINE
96 kW, r.v. 2004

4x4, servis. kniha, 1. majitel
269.900,- Kč

Peugeot Partner 1.4i
55 kW, r.v. 2006

servis. kniha, 1. majitel, klima
189.900,- Kč

Škoda Octavia II, Combi 2.0 FSi
110 kW, r.v. 2006

xenon, klima, 6kvalt, servis
339.900,- Kč

Peugeot 1007 1.4 HdI
50 kW, r.v. 2006

klima, 1. majitel, servisní kniha
189.900,- Kč

VW Passat Combi 2.0 TDi, Highline
103 kW, r.v. 2005

digi klima, 6kvalt, servis
329.900,- Kč

OJETÉ VOZY - TOP STAV - DOBRÁ CENA - AKČNÍ SLEVY

Renault Espace 2.2 dCi
95 kW, r.v. 2001

7 míst, klima, výborný stav
149.900,- Kč

Ford Galaxy 1.9 TDi
66 kW, r.v. 1998

7 míst, klima, el. výbava
129.900,- Kč

Ford Focus Combi, 1.8 TDDi Ghia
66 kW, r.v. 2000

klima, el. výbava, alu 15"
119.900,- Kč

Citroen C5 1.6 HdI Combi
80 kW, r.v. 2006

klima, servisní kniha, 1. majitel
259.900,- Kč

Škoda Fabia Combi 1.4MPi
50 kW, r.v. 2002

2x airbag, centrál
94.900,- Kč

Kia Carens 2.0, LX
102 kW, r.v. 2005

klima, servis. kniha, 1. majitel
169.900,- Kč

Ford Focus II 1.8 TDCi Trend
85 kW, r.v. 2007

klima, tempomat, servis. kniha
239.900,- Kč

Mercedes-Benz ML270CDi
120 kW, r.v. 2002

4x4, klima, automat
349.900,- Kč

Suzuki Grand Vitara 2.0 HDi
80 kW, r.v. 2004

klima, tažné, 1. majitel, servis
329.900,- Kč

VW Caddy II, 2.0 SDi
51 kW, r.v. 2004

servis. kniha, 1. majitel
148.900,- Kč

Renault Master 2.2 dCi
66 kW, r.v. 2001

1. majitel, 3 místa
119.900,- Kč

AKCE!
na vybrané vozy
!!! SLEVA !!!
5.000 - 30.000 Kč
výběr z různých značek, stále nabídka z více než
150 VOZŮ
připravených k prodeji

www.AutoLASAK.cz